

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไป

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไป

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดหนองคาย และจังหวัดบึงกาฬ (จังหวัดบึงกาฬก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2554) โดยมีจังหวัดอุดรธานี เป็นที่ตั้งศูนย์ปฏิบัติการกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 และสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีเป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

1. สภาพภูมิศาสตร์

1.1 ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่: มีพื้นที่รวมประมาณ 34,345.9 ตร.กม. หรือคิดเป็น 21.5 ล้านไร่ (คิดเป็นร้อยละ 20 และ 7 ของพื้นที่ภาคและประเทศ ตามลำดับ) มีพื้นที่เป็นอันดับ 4 ของภาค รองจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ตอนล่าง 2 และตอนกลาง มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 4. 1 ล้านไร่ หรือร้อยละ 1 9.1 และ 1.28 ของภาคและประเทศ ตามลำดับ

1.2 ภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศโดยรวม เป็นที่ราบสูงสลับภูเขา เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญหลายสาย อาทิ แม่น้ำป่าสัก น้ำพอง น้ำเลย น้ำชี น้ำโมง และห้วยหลวง มีชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระยะทางตามแนวชายแดนยาวประมาณ 527 กิโลเมตร โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นเขตแดน

2. สภาพภูมิอากาศ

2.1 ภูมิอากาศ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และ ฤดูหนาว

2.2 อุณหภูมิ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีอุณหภูมิเฉลี่ย 27.8 °ซ /ปี และมีความกดอากาศเฉลี่ยปีละ 1,009.72 และมีปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ต่อปีเฉลี่ยอยู่ที่ 1,510 มม.

ตารางที่ 1-1 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบอุณหภูมิและปริมาณน้ำฝนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาค/ กลุ่มจังหวัด	อุณหภูมิเฉลี่ย (°ซ) / ปี	ความกดอากาศ / เฉลี่ย / ปี	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย / ปี (มิลลิเมตร)
ภาค ตอ.น.	27.8	826.12	2,003.40
ตอนบน 1	27.1	1,009.72	1,510.00
ตอนบน 2	27.2	676.64	1,711.70
ตอนกลาง	27.6	1,009.69	1,113.93
ตอนล่าง 1	27.9	758.83	1,389.1
ตอนล่าง 2	29.3	676.32	4,292.10

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2.3 ปริมาณน้ำฝน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,510 มม./ปี และในปี 2553 ปริมาณน้ำฝนที่เฉลี่ยได้จังหวัดอุดรธานีเฉลี่ย 1, 507 มม. จังหวัดเลย 1,541 มม. และจังหวัดหนองคาย/บึงกาฬ 1,591 มม.

ตารางที่ 1-2 แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนรายปี ปี 2550-2553

จังหวัด	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร / ปี)			
	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
อุดรธานี	1,159	1,662	1,513	1,507
เลย	1,270	1,274	1,347	1,541
หนองคาย	1,404	2,331	1,843	1,591

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา

หมายเหตุ : ข้อมูลปริมาณน้ำฝนบางจังหวัดไม่มีเนื่องจากจังหวัดนั้นๆ ไม่มีสถานีวัดน้ำฝน
ดังนั้น ในการคำนวณปริมาณน้ำฝนจึงใช้ข้อมูลของสถานีในจังหวัดใกล้เคียง

จากตาราง ข้อมูลปริมาณน้ำฝนทำให้ทราบว่าปริมาณน้ำฝนของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก สามารถปลูกพืชหรือทำการเกษตรที่ต้องอาศัยน้ำฝนตามฤดูกาล เช่น การเพาะปลูกข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งผลไม้ตามฤดูกาล

3. อาณาเขต

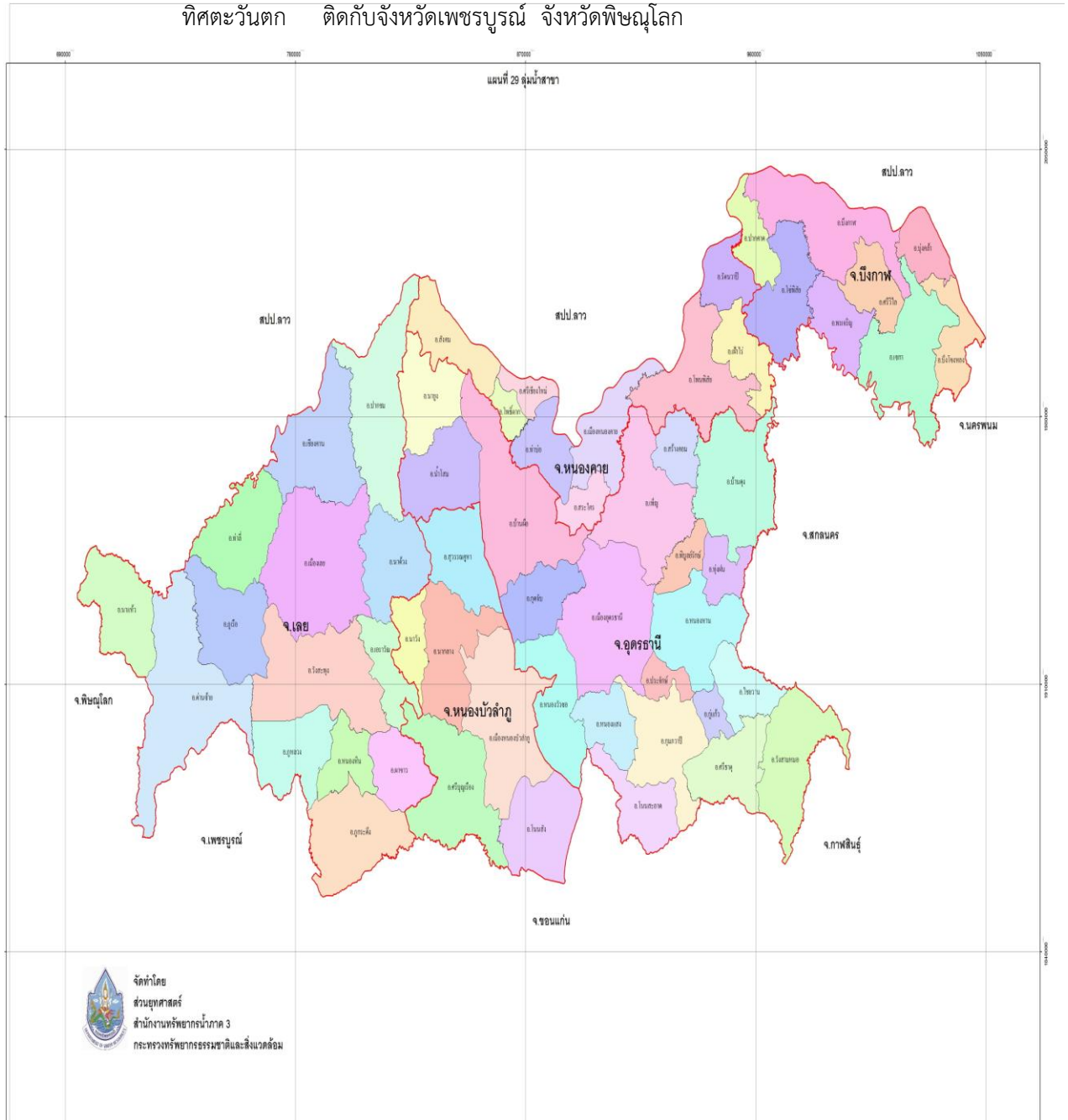
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศใต้ ติดกับจังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม

ทิศตะวันตก ติดกับจังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดพิษณุโลก

จากอาณาเขตติดต่อของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ทำให้มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง การท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ

4. การเมือง/การปกครอง

4.1 การเมือง จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวน ส.ส. ทั้งสิ้น 21 คน แยกเป็นจังหวัดอุดรธานี มีจำนวน ส.ส. 9 คน จังหวัดเลย มี ส.ส. 4 คน จังหวัดหนองบัวลำภู มี ส.ส. 3 คน จังหวัดหนองคาย มี ส.ส. 3 คน และจังหวัดบึงกาฬ มี ส.ส. 2 คน

ตารางที่ 1-3 แสดง

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	ส.ส. (คน)	ส.ว. (คน)	ส.จ. (คน)
กลุ่มจังหวัดฯ	21	5	
อุดรธานี	9	1	
เลย	4	1	
หนองบัวลำภู	3	1	
หนองคาย	3	1	
บึงกาฬ	2	1	

ที่มา : สำนักงาน

4.2 การปกครอง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 แบ่งเขตการปกครอง เป็น 5 จังหวัด 57 อำเภอ 419 ตำบล 4,820 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 5 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 8 แห่ง เทศบาลตำบล 143 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 322 แห่ง

ตารางที่ 1-4 แสดงข้อมูลจำนวนเขตการปกครอง ปี 2555

จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล			อปต.	รวม
					นคร	เมือง	ตำบล		
กลุ่มจังหวัดฯ	57	419	4,820	5	1	8	143	322	5,775
อุดรธานี	20	156	1,880	1	1	3	61	115	2,237
เลย	14	89	916	1	-	2	27	71	1,120
หนองบัวลำภู	6	59	687	1	-	1	23	44	821
หนองคาย	9	62	722	1	-	2	17	48	861
บึงกาฬ	8	53	615	1	-	-	15	44	736

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดในกลุ่มจังหวัด , สิงหาคม 2555

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีการแบ่งพื้นที่การปกครองใหม่ คือ ตั้งจังหวัดบึงกาฬขึ้นใหม่ในปี 2554 โดยแยกตัวส่วนหนึ่งจากจังหวัดหนองคาย ส่งผลทำให้การปกครองในแต่ละจังหวัดมีการบริหารที่เป็นระบบมากขึ้น แต่ทำให้ขาดข้อมูลหลายด้านที่ยังใช้ร่วมกัน

5. ประชากร

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,593,082 คน แยกเป็นประชากรชาย 1,801,875 คน ประชากรหญิง 1,791,207 คน จังหวัดอุดรธานี มีจำนวนประชากรมากที่สุด 1,548,107 คน รองลงมาเป็นจังหวัดเลย 624,920 คน จังหวัดหนองคาย 509,870 คน จังหวัดหนองบัวลำภู 502,551 คนและ จังหวัดบึงกาฬ มีจำนวนประชากรน้อยที่สุด 407,643 คน

ตารางที่ 1-5 แสดงข้อมูลประชากรและอัตราการเพิ่ม/ลดของประชากร ปี 2550-2554

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	อัตราการเพิ่ม/ลด ของประชากร (คน)									
	ปี 2550		ปี 2551		ปี 2552		ปี 2553		ปี 2554	
	จำนวน	+ -	จำนวน	+ -	จำนวน	+ -	จำนวน	+ -	จำนวน	+ -
กลุ่มจังหวัดฯ	3,546,445	0.26	3,560,449	0.39	3,597,883	1.05	3,584,657	-0.37	3,593,082	0.24
อุดรธานี	1,530,686	0.20	1,535,629	0.32	1,538,940	0.22	1,544,786	0.38	1,548,107	0.21
เลย	615,538	0.36	618,423	0.47	620,780	0.38	624,066	0.53	624,920	0.14
หนองบัวลำภู	497,603	0.18	499,520	0.39	500,913	0.28	502,868	0.39	502,551	-0.06
หนองคาย	902,618	0.34	906,877	0.47	907,250	0.04	912,937	0.63	509,870	-44.15
บึงกาฬ	na	na	na	na	na	na	na	na	407,643	na

ที่มา : สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง , 31 ธันวาคม 2554

หมายเหตุ : na ไม่มีการเก็บข้อมูล

จากตารางข้อมูลของประชากรพบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรของจังหวัดค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดหนองคาย อัตราการเพิ่มของประชากรลดลงถึงร้อยละ 44.15 เนื่องจากประชากรส่วนหนึ่งของร้อยละ 44.15 แยกตัวออกจากจังหวัดหนองคายมาอยู่ในจังหวัดบึงกาฬ อย่างไรก็ตามพบว่าอัตราการเพิ่มของประชากรของจังหวัดหนองบัวลำภูลดลง และอัตราการเพิ่มขึ้นของจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดเลย เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.21 และร้อยละ 0.14 ตามลำดับ และประชากรส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในจังหวัดอุดรธานีเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มจังหวัดบึงกาฬของการเป็น ศูนย์กลางความเจริญของภาคอีสานตอนบน

ตารางที่ 1-6 แสดงพื้นที่ / ความหนาแน่นของประชากร ปี 2554

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)	ประชากร	
			ปี 2554	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
กลุ่มจังหวัด ฯ	34,346.20	21,465,938	3,593,082	78.7
อุดรธานี	11,730.30	7,331,439	1,548,107	34.2
เลย	11,424.60	7,140,383	624,920	33.3
หนองบัวลำภู	3,859.00	2,411,929	502,551	11.2
หนองคาย	3,026.50	1,891,256	509,870	8.8
บึงกาฬ	4,305.00	2,690,625	407,463	12.5

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีความหนาแน่น ของประชากรต่อพื้นที่เท่ากับ 78.7 ความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ จังหวัดอุดรธานี 34.2 จังหวัดเลย 33.3 จังหวัดบึงกาฬ 12.5 จังหวัดหนองบัวลำภู 11.2 โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดหนองคายมีความหนาแน่นของประชากรต่อตารางกิโลเมตรน้อยที่สุด 8.8

6. โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

6.1 ไฟฟ้า : ในปี 2554 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวน ทั้งสิ้น 1,062,235 ครัวเรือน กระจายตัวอยู่ในจังหวัดอุดรธานีมากที่สุด 427,630 ครัวเรือน จังหวัดหนองคาย 240,354 ครัวเรือน จังหวัดเลย 166,243 ครัวเรือน จังหวัดหนองบัวลำภู 124,849 ครัวเรือน และจังหวัดบึงกาฬ มีจำนวนที่มีไฟฟ้าใช้ต่อ ครัวเรือนน้อยที่สุด 103,159 ครัวเรือน

ตารางที่ 1-7 แสดงข้อมูลจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ปี 2552-2554

พื้นที่	ครัวเรือน			คิดเป็น ร้อยละของปี 2554
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	
กลุ่มจังหวัด ฯ	981,843	981,843	1,062,235	100
อุดรธานี	422,109	422,109	427,630	40.26
เลย	183,359	249,489	166,243	15.65
หนองบัวลำภู	126,886	183,359	124,849	11.75
หนองคาย	249,489	277,643	240,354	22.63
บึงกาฬ	na	na	103,159	9.71

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดในแต่ละจังหวัด, พ.ศ. 2554

ในปี 2554 พบว่า จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ส่วนหนึ่ง คือ การเข้าถึงการมีไฟฟ้า ความสามารถในการชำระ เงินค่ากระแสไฟฟ้า และมีอยู่จำนวนน้อยมากที่ผลิตกระแสไฟฟ้าใช้เอง

6.2 ประปา : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จำแนกการผลิตน้ำประปาตามรายจังหวัด ดังนี้
ตารางที่ 1-8 แสดงข้อมูลการใช้น้ำประปา ปี 2554

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ปริมาณน้ำที่ผลิต (ลบ.ม.)	กำลังการผลิตที่ใช้งาน (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณน้ำผลิตจ่าย (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.)
กลุ่มจังหวัด ฯ	3,789,509	142,104	3,596,066	2,720,402
อุดรธานี	2,178,982	73,200	2,084,804	1,566,627
เลย	571,980	28,320	544,743	413,748
หนองบัวลำภู	350,850	17,808	299,850	231,227
หนองคาย	546,526	18,216	527,398	412,404
บึงกาฬ	141,171	4,560	139,271	106,396

ที่มา : สำนักงานการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดในกลุ่มจังหวัด, พ.ศ. 2554

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปริมาณน้ำที่ผลิตมากที่สุดอยู่ที่จังหวัดอุดรธานี 2,178,982 ลบ.ม. กำลังการผลิตที่ใช้งาน 73,200 ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำที่ผลิตจ่าย 2,084,804 ลบ.ม. ปริมาณน้ำจำหน่าย 1,566,627 ลบ.ม. จังหวัดเลยปริมาณน้ำที่ผลิต 571,980 ลบ.ม. กำลังการผลิตที่ใช้งาน 28,320 ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำที่ผลิตจ่าย 544,743 ลบ.ม. ปริมาณน้ำจำหน่าย 413,748 ลบ.ม. จังหวัดหนองคายปริมาณน้ำที่ผลิต 546,526 ลบ.ม. กำลังการผลิตที่ใช้งาน 18,216 ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำที่ผลิตจ่าย 527,398 ลบ.ม. ปริมาณน้ำจำหน่าย 412,404 ลบ.ม. จังหวัดหนองบัวลำภูปริมาณน้ำที่ผลิต 350,850 ลบ.ม. กำลังการผลิตที่ใช้งาน 17,808 ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำที่ผลิตจ่าย 299,850 ลบ.ม. และจังหวัดบึงกาฬปริมาณน้ำที่ผลิต 141,171 ลบ.ม. กำลังการผลิตที่ใช้งาน 4,560 ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำที่ผลิตจ่าย 139,271 ลบ.ม. ปริมาณน้ำจำหน่าย 106,396 ลบ.ม.

จากตารางปริมาณการใช้น้ำประปาของประชาชน และภาคธุรกิจ ส่วนราชการต่างๆ ที่การประปาส่วนภูมิภาคสามารถต่อท่อและจ่ายน้ำประปาถึงส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตเมือง ซึ่งเป็นการใช้น้ำที่ค่อนข้างมีคุณภาพแต่ไม่นับรวมประปาของตำบลและหมู่บ้านที่ผลิตใช้เอง

7. การคมนาคม/การสื่อสาร

7.1 การคมนาคม : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงไปต่างๆ ดังนี้

1) การคมนาคมทางอากาศ มีสนามบินนานาชาติอุดรธานี รองรับผู้โดยสารได้วันละ 6,000 คน/วัน มีจำนวนเที่ยวบินไปกลับกรุงเทพฯ – อุดรธานี 20 เที่ยวบิน ไปกลับอุดรธานี – เชียงใหม่ 6 เที่ยวบิน และไปกลับอุดรธานี – เลย 2 เที่ยวบิน ไปกลับอุดรธานี – ภูเก็ต 2 เที่ยวบิน ไปกลับกรุงเทพฯ – เลย 2 เที่ยวบิน

ตารางที่ 1-9 แสดงข้อมูลเที่ยวบินของกลุ่มจังหวัดฯ

เส้นทางเที่ยวบิน	จำนวนเที่ยวบิน / วัน	
	ไป	กลับ
อุดรธานี - กรุงเทพฯ	10	10
อุดรธานี - เลย	1	1
อุดรธานี - เชียงใหม่	3	3
อุดรธานี - ภูเก็ต	1	1
กรุงเทพฯ - เลย	1	1

ที่มา : ท่าอากาศยานนานาชาติอุดรธานี, สนามบินเลย

2) การคมนาคมทางรถไฟ มีเส้นทางรถไฟไป-กลับสายกรุงเทพฯ –หนองคาย ผ่านจังหวัดอุดรธานี ทั้งขบวนรถด่วนและรถดีเซลราง วันละ 3 เที่ยว เส้นทางกรุงเทพฯ – อุดรธานี 1 เที่ยว กรุงเทพฯ – หนองคาย 1 เที่ยว นอกจากนี้ยังมีรถไฟท้องถิ่นนครราชสีมา – อุดรธานี 1 เที่ยว นครราชสีมา – หนองคาย 1 เที่ยว และรถไฟระหว่างประเทศ วันละ 1 เที่ยว (ที่มา : การรถไฟแห่งประเทศไทย)

3) การคมนาคมทางบก มีเส้นทางการคมนาคมเชื่อมโยงภูมิภาคต่างๆ เช่น กลุ่มอีสานตอนกลาง กลุ่มอีสานตอนบน 2 และกลุ่มอีสานตอนล่าง มีรถปรับอากาศระหว่างประเทศ จำนวน 2 เที่ยว มีเส้นทางคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงไปจังหวัดขอนแก่น ระยะทาง 115 กม. จังหวัดหนองบัวลำภู 46 กม. จังหวัดเลยระยะทาง 152 กม. จังหวัดหนองคายระยะทาง 51 กม. จังหวัดบึงกาฬระยะทาง 180 กม. และจังหวัดสกลนครระยะทาง 151 กม. (กรมทางหลวง)

7.2 การสื่อสาร กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีที่ทำการไปรษณีย์ และ องค์การโทรศัพท์ ดังนี้

ตารางที่ 1-10 แสดงข้อมูลการสื่อสารของกลุ่มจังหวัด ปี 2554

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ที่ทำการไปรษณีย์ (แห่ง)	องค์การโทรศัพท์ (แห่ง)
กลุ่มจังหวัดฯ	59	14
อุดรธานี	24	4
เลย	16	4
หนองบัวลำภู	6	1
หนองคาย	6	4
บึงกาฬ	7	1

ที่มา : บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด www.thailandpost.co.th และบริษัททีโอที จำกัด (มหาชน) www.tot.co.th

8. การท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีภูมิประเทศที่เป็นธรรมชาติ มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ เหมาะแก่การท่องเที่ยวโดยเฉพาะช่วงฤดูหนาว เช่น ภูกระดึง ภูเรือ สวนหินงาม ในพื้นที่จังหวัดเลย แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์อารยธรรม เช่น แหล่งมรดกโลกบ้านเชียง ในจังหวัดอุดรธานี พิพิธภัณฑ์หอยหิน 150 ล้านปี และไดโนเสาร์ จังหวัดหนองบัวลำภู แหล่งท่องเที่ยวตามริมแม่น้ำโขง เช่น เมืองเชียงคน แก่งคุดคู้ จังหวัดเลย หรือสะพานมิตรภาพไทย – ลาว จังหวัดหนองคาย หรือการท่องเที่ยวตามเทศกาลงานประเพณีต่าง ๆ เช่น งานประเพณีการละเล่นผีตาโขน งานแสดงไม้ดอกเมืองหนาว ปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาค นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เช่น วัดป่าบ้านตาด พระพุทธบาทบัวบก พระพุทธบาทภูควายเงิน วัดหินหมากเป้ง วัดโพธิ์ชัย (หลวงพ่อบุญเหลือ) เหล่านี้เป็นจุดแข็งด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ

อย่างไรก็ตามแม้การท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมยังไม่สามารถสร้างรายได้หลัก แต่ก็มีความสนใจจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ทำให้กลุ่มจังหวัดฯ เป็นพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามามากที่สุดเป็นอันดับ 2 ของภาค

ตารางที่ 1-11 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวและงานประเพณี

จังหวัด	อนุรักษ์/นิเวศ/ธรรมชาติ	ประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม/อารยธรรม	ประเพณี
อุดรธานี	<ul style="list-style-type: none"> - ภูผอยลุม - ถ้ำสิงห์ - อุทยานนาเยียง - น้ำโสม - อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง - คำชะโนด - วนอุทยานน้ำตกธารงาม - วนอุทยานภูพระบาท - วนอุทยานวังสามหมอ - หนองหานกุมภวา (ทะเลบัวแดง) 	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งมรดกโลกบ้านเชียง - วัดป่าบ้านตาด - วัดป่าบ้านค้อ - วัดป่าภูก้อ - ภูพระบาท - พิพิธภัณฑ์อุดรธานี 	<ul style="list-style-type: none"> - งานมรดกโลกบ้านเชียง - งานทุ่งศรีเมือง
เลย	<ul style="list-style-type: none"> - อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำหมาน - อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำหมานตอนบน (ห้วยกระทีป) - อ่างเก็บน้ำห้วยสันควาย - สถานีทดลองเกษตรที่สูงอำเภอกุฉิไกร - แก่งคุดคู้ - สวนหินผางาม - อุทยานแห่งชาติภูกระดึง - อุทยานแห่งชาติภูหลวง - อุทยานแห่งชาติภูสวนทราย - วนอุทยานถ้ำแสงธรรมพรหมมาวาส - วนอุทยานน้ำตกห้วยเลา - วนอุทยานภูบ่อปิด - วนอุทยานภูผาล้อม - วนอุทยานหริรักษ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - โฮมสเตย์บ้านนาอ้อ - ชุมชนบ้านไม้เก่า 100 ปีริมฝั่งโขง - พระพุทธบาทภูควายเงิน - โฮมสเตย์บ้านนาป่านา - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ (ผานาง-ผาแก้ง) 	<ul style="list-style-type: none"> - งานดอกฝ้ายบานมะขามหวานเมืองเลย - งานประเพณีการละเล่นผีตาโขน - งานนมัสการพระธาตุศรีสองรัก - งานแสดงไม้ดอกเมืองหนาวที่ภูเรือ
หนองบัวลำภู	<ul style="list-style-type: none"> - อุทยานภูเก้า - อุทยานภูพานคำ - วนอุทยานบัวบาน - พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์และหอยโบราณ - ภูหินลาดซ้อฟ้า - วนอุทยานภูผาแดง 	<ul style="list-style-type: none"> - วัดถ้ำเอร์วัน - ถ้ำสุวรรณคูหา 	<ul style="list-style-type: none"> - งานเทศกาลกินลำไยและชมไดโนเสาร์และหอยโบราณ
หนองคาย	<ul style="list-style-type: none"> - ทิวทัศน์ลำน้ำโขงตามเส้นทางจากจังหวัดไปอำเภอต่างๆ - น้ำตกธารทอง - น้ำตกธารทิพย์ - พิพิธภัณฑ์ปลาน้ำจืด 	<ul style="list-style-type: none"> - วัดโพธิ์ชัย (หลวงพ่อบุญเหลือ) - วัดหินหมากเป้ง - วัดผาตากเสื้อ - พระธาตุพิกุล - วัดถ้ำดินเพียง - โฮมสเตย์บ้านเวียงคุก - โฮมสเตย์บ้านวังน้ำออก 	<ul style="list-style-type: none"> - เทศกาลบั้งไฟพญานาค
บึงกาฬ	<ul style="list-style-type: none"> - ลานพญานาค ต.ปากคาด - เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว - อุทยานแห่งชาติภูสิงห์ - หนองกุดทิง 		

ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

9. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

9.1 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1) **ลุ่มน้ำ** ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีแหล่งน้ำที่สำคัญ ที่เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค ได้แก่ ลุ่มน้ำห้วยหลวง อยู่ในเขตจังหวัดอุดรธานี หนองคาย ลุ่มน้ำห้วยโมง อยู่ในเขตจังหวัดเลย หนองบัวลำภู อุดรธานี และหนองคาย ส่วนลุ่มน้ำลำพะเนียง อยู่ในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู ลุ่มน้ำเลย ในเขตจังหวัดเลย

2) **พื้นที่ชลประทาน** ปัจจุบันมีการพัฒนาแหล่งน้ำ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น แต่มีสัดส่วนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการใช้น้ำ

ตารางที่ 1-12 แสดงข้อมูลจำนวนพื้นที่ลุ่มน้ำ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตร.กม.)	ปริมาณน้ำฝน (รายปี มม.)	หมายเหตุ
ตอนบน 1	102,957.45	31,714.91	แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและ อุปโภค - บริโภค
อุดรธานี	11,116.93	14,470.28	
เลย	10,364.76	9,494.94	
หนองบัวลำภู	4,025.73	5,626.39	
หนองคาย	7,245.88	1,926.55	
บึงกาฬ	4,994.15	1,906.55	

ที่มา : กรมอุตุนิยม , พ.ศ. 2554

จากตาราง พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีความเหมาะสมในการทำการเกษตรเพราะน้ำเป็นปัจจัยหนึ่งของการผลิต มีพื้นที่ลุ่มน้ำและปริมาณน้ำฝนดังตัวเลขตามตาราง แต่อย่างไรก็ตามความผันผวนเอลนินโญและลานินญาทำให้ปริมาณผลผลิตและการใช้น้ำเพื่ออุปโภค และบริโภคมีความผันผวนไปกับปรากฏการณ์เหล่านั้น

9.2 **ทรัพยากรป่าไม้** กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ 16.4 ของประเทศ และความต้องการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรมีเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่า ปี 2552 มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 17.3 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 1.97 ล้านไร่ โดยกลุ่มจังหวัดตอนล่าง มีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุด จำนวน 5.5 ล้านไร่ (ร้อยละ 32 ของภาค) ของภาคคือกลุ่มจังหวัดตอนบน 1 จำนวน 4.1 ล้านไร่ (ร้อยละ 24 ของภาค) ส่วนกลุ่มที่น้อยที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดตอนกลาง จำนวน 1.8 ล้านไร่ (ร้อยละ 10 ของภาค)

ตารางที่ 1-13 แสดงพื้นที่ป่าไม้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วย : ไร่

กลุ่มจังหวัด/จังหวัด	ปี 2549	ร้อยละ	ปี 2551	ร้อยละ	ปี 2552	ร้อยละ
ภาคต.น.	15,343,675	100	17,222,214	100	17,315,899	100
ตอนบน 1	3,683,806	24	4,104,876	24	4,103,420	24
ตอนบน 2	2,441,438	16	2,620,990	15	2,630,773	15
ตอนกลาง	1,423,094	9	1,801,636	10	1,802,963	10
ตอนล่าง 1	5,060,350	33	5,560,226	32	5,572,898	32
ตอนล่าง 2	2,734,988	18	3,197,486	19	3,205,845	19

ที่มา: เว็บไซต์กรมป่าไม้, พ.ศ. 2551 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, พ.ศ. 2552

ตัวเลขจากตารางพบว่า ปริมาณของพื้นที่ป่าไม้ตั้งแต่ปี 2549 ถึงปี 2552 ไม่เปลี่ยนแปลง และมีปริมาณพื้นที่ป่าไม้มากเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ ยกเว้น กลุ่มจังหวัดตอนล่าง 1

10. โครงสร้างเศรษฐกิจ

ตารางที่ 1-14 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ ณ ราคาประจำปี

หน่วย

: ล้านบาท

รายการ	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
ภาคการเกษตร	24,238	26,785	29,199	34,670	41,534
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	22,757	25,145	27,877	33,157	40,096
การประมง	1,481	1,640	1,322	1,513	1,438
ภาคนอกเกษตร	2,795,815	2,924,703	3,047,971	3,047,521	3,264,474
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1,209	7,050	7,024	5,707	6,186
อุตสาหกรรม	413,511	455,696	443,862	440,723	472,130
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	44,728	42,780	40,146	46,208	49,111
การก่อสร้าง	76,140	78,333	82,065	75,195	83,646
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล	606,990	656,920	695,196	702,322	772,114
โรงแรมและภัตตาคาร	151,362	159,014	174,452	169,568	173,425
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	391,874	342,629	352,184	355,877	370,159
ตัวกลางทางการเงิน	287,139	311,020	333,151	343,704	357,654
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	372,779	373,537	383,055	356,048	402,652
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศรวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	215,040	268,455	301,488	319,398	327,334
การศึกษา	61,776	65,115	68,372	77,357	79,764
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	44,497	45,920	46,533	42,235	42,109
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	124,285	113,432	115,755	108,956	123,986
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	4,484	4,802	4,386	4,224	4,204
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	2,820,053	2,951,488	3,077,169	3,082,192	3,306,008
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	267,821	279,018	289,891	289,562	309,673
ประชากร (1,000 คน)	10,530	10,578	10,615	10,644	10,676

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , สิงหาคม 2555

หมายเหตุ : P หมายถึง Preliminary หรือค่ารายปีที่ได้จากการประมาณผลข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 1-15 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุดรธานี ณ ราคาประจำปี

หน่วย

: ล้านบาท

รายการ	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
ภาคการเกษตร	7,926	8,759	8,793	10,878	12,512
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	7,484	8,238	8,398	10,433	12,089
การประมง	442	521	394	445	423
ภาคนอกเกษตร	44,198	51,389	52,097	59,330	63,281
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	313	4,134	4,092	4,159	4,135
อุตสาหกรรม	6,793	7,765	8,756	9,503	11,908
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	974	950	913	1,178	1,213
การก่อสร้าง	2,581	2,434	2,440	4,517	3,091
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล	6,215	6,643	6,724	8,156	8,429
โรงแรมและภัตตาคาร	1,044	1,040	1,008	1,218	967
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	2,860	3,050	3,067	3,360	3,191
ตัวกลางทางการเงิน	3,026	3,611	4,132	4,196	4,379
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	4,644	5,185	4,374	5,489	6,954
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศรวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	6,053	5,861	5,168	5,375	6,109
การศึกษา	6,740	7,612	8,102	8,730	9,389
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,980	2,115	2,226	2,215	2,307
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	906	853	947	1,014	997
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	70	137	148	221	213
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	52,124	60,149	60,889	70,208	75,793
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	32,823	37,598	37,811	43,350	46,540
ประชากร (1,000 คน)	1,588	1,600	1,610	1,620	1,629

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , สิงหาคม 2555

หมายเหตุ : P หมายถึง Preliminary หรือค่ารายปีที่ได้จากการประมาณผลข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 1-16 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเลย ณ ราคาประจำปี

หน่วย

: ล้านบาท

รายการ	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
ภาคการเกษตร	3,890	4,631	4,915	5,747	8,117
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	3,710	4,454	4,778	5,572	7,950
การประมง	180	177	136	176	167
ภาคนอกเกษตร	15,024	18,428	18,814	18,333	20,418
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	473	2,483	2,512	979	1,467
อุตสาหกรรม	863	1,111	1,409	1,431	1,860
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	309	325	330	419	443
การก่อสร้าง	1,112	1,313	1,129	1,360	1,369
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล	1,764	2,169	2,263	2,440	2,954
โรงแรมและภัตตาคาร	648	572	367	435	381
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	621	672	718	752	713
ตัวกลางทางการเงิน	972	1,006	1,119	1,203	1,215
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	1,627	1,737	1,956	1,949	1,843
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศรวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	2,359	2,346	1,850	1,922	2,296
การศึกษา	3,015	3,401	3,668	3,827	4,174
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	703	761	907	968	1,047
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	537	515	566	591	586
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	22	18	20	55	72
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	18,914	23,059	23,728	24,080	28,535
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	29,116	35,321	36,187	36,622	43,224
ประชากร (1,000 คน)	650	653	656	658	660

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , สิงหาคม 2555

หมายเหตุ : P หมายถึง Preliminary หรือค่ารายปีที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 1-17 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองบัวลำภู ณ ราคาประจำปี

หน่วย

: ล้านบาท

รายการ	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
ภาคการเกษตร	2,725	3,033	3,047	3,917	4,377
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	2,463	2,775	2,835	3,664	4,137
การประมง	263	258	211	253	240
ภาคนอกเกษตร	9,934	10,948	10,694	11,123	12,384
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	205	178	175	239	223
อุตสาหกรรม	1,400	2,012	2,221	1,886	2,550
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	186	192	184	236	242
การก่อสร้าง	612	643	541	637	524
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล	957	1,163	1,198	1,487	1,649
โรงแรมและภัตตาคาร	32	35	32	26	22
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	397	443	477	534	470
ตัวกลางทางการเงิน	554	643	738	742	811
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	2,110	1,960	1,422	1,237	1,368
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศรวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	1,088	1,008	851	901	1,065
การศึกษา	1,919	2,193	2,353	2,561	2,781
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	267	290	308	430	467
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	172	167	182	201	185
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	35	22	11	6	17
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	12,659	13,981	13,740	15,040	16,761
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	24,232	26,578	25,952	28,242	31,293
ประชากร (1,000 คน)	522	526	529	533	536

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , สิงหาคม 2555

หมายเหตุ : P หมายถึง Preliminary หรือค่ารายปีที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 1-18 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย ณ ราคาประจำปี

หน่วย

: ล้านบาท

รายการ	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
ภาคการเกษตร	7,873	8,288	10,028	11,701	14,219
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	7,622	8,011	9,787	11,489	14,017
การประมง	251	277	241	213	202
ภาคนอกเกษตร	21,218	21,580	23,822	26,118	28,669
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	217	255	245	330	351
อุตสาหกรรม	3,267	3,421	4,215	4,558	5,576
การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	388	398	387	498	524
การก่อสร้าง	1,214	1,274	1,420	1,434	1,304
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล	2,721	2,963	3,274	4,056	4,693
โรงแรมและภัตตาคาร	160	164	175	167	170
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	1,896	1,146	1,788	1,880	2,153
ตัวกลางทางการเงิน	1,196	1,370	1,486	1,457	1,527
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	2,463	2,568	2,504	2,807	2,811
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศรวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	2,686	2,579	2,332	2,481	2,753
การศึกษา	3,442	3,843	4,154	4,500	4,826
การบริการด้านสุขภาพและสังคม	957	1,025	1,169	1,252	1,325
การให้บริการด้านชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	529	538	595	646	604
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	84	37	78	55	53
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	29,091	29,868	33,850	37,820	42,888
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	30,583	31,188	35,124	39,025	43,997
ประชากร (1,000 คน)	951	958	964	969	975

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , สิงหาคม 2555

หมายเหตุ : P หมายถึง Preliminary หรือค่ารายปีที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 1-19 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. 2545)

หน่วย

: ล้านบาท

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	รายการ	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
กลุ่มจังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ผลรวมส่วนย่อย)	2,545,932	2,601,827	2,611,830	2,567,508	2,718,759
	ผลต่าง (ผลรวมส่วนย่อย-ปริมาณลูกโซ่)	2,979	-9,607	-7,766	-17,477	-12,645
	ร้อยละของผลต่างต่อค่าปริมาณลูกโซ่	0.1	-0.4	-0.3	-0.7	-0.5
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ปริมาณลูกโซ่)	2,542,953	2,611,434	2,619,595	2,584,984	2,731,404
อุดรธานี	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ผลรวมส่วนย่อย)	43,191	49,461	47,640	52,224	53,570
	ผลต่าง (ผลรวมส่วนย่อย-ปริมาณลูกโซ่)	167	370	91	402	634
	ร้อยละของผลต่างต่อค่าปริมาณลูกโซ่	0.4	0.8	0.2	0.8	1.2
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ปริมาณลูกโซ่)	43,024	49,09	47,549	51,822	52,937
เลย	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ผลรวมส่วนย่อย)	12,659	13,981	13,740	15,040	16,761
	ผลต่าง (ผลรวมส่วนย่อย-ปริมาณลูกโซ่)	48	101	44	496	289
	ร้อยละของผลต่างต่อค่าปริมาณลูกโซ่	0.3	0.6	0.3	2.8	1.6
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ปริมาณลูกโซ่)	16,089	17,494	17,461	17,609	18,579
หนองบัวลำภู	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ผลรวมส่วนย่อย)	11,000	11,347	10,530	10,688	11,101
	ผลต่าง (ผลรวมส่วนย่อย-ปริมาณลูกโซ่)	132	88	-40	-50	-50
	ร้อยละของผลต่างต่อค่าปริมาณลูกโซ่	1.2	0.8	-0.4	-0.5	-0.4
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ปริมาณลูกโซ่)	10,869	11,259	10,569	10,738	11,150
หนองคาย	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ผลรวมส่วนย่อย)	24,155	24,019	25,445	27,506	28,332
	ผลต่าง (ผลรวมส่วนย่อย-ปริมาณลูกโซ่)	107	51	47	-7	67
	ร้อยละของผลต่างต่อค่าปริมาณลูกโซ่	0.4	0.2	0.2	0.0	0.2
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ปริมาณลูกโซ่)	24,048	23,968	25,398	27,514	28,265

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , สิงหาคม 2555

หมายเหตุ : แบบปริมาณลูกโซ่ไม่มีคุณสมบัติของการบวก คือ ผลรวมของมูลค่าส่วนย่อยไม่เท่ากับมูลค่าส่วนรวมที่เกิดจากการทำปริมาณลูกโซ่

ส่วนที่ ๒

สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ส่วนที่ 2

สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของภาคมีอัตราการขยายตัวลดลงเพียงเล็กน้อย มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาंकที่ ปี 2531 เท่ากับ 452,253 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ซึ่งหากพิจารณาการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคในช่วงปี 2550-2553 เฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปี

ตารางที่ 2-1 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค/ประเทศปี 2550-2553 ณ ราคาंकที่ ปี 2531

หน่วย : ล้านบาท /ร้อยละ

ประเทศ/ภาค/ กลุ่มจังหวัด	ปี 2550	ร้อยละ	ปี 2551	ร้อยละ	ปี 2552	ร้อยละ	ปี 2553	ร้อยละ	Per capita ปี 2553
ประเทศ	4,259,026	100.0	4,364,833	100.0	4,263,139	100.0	4,596,112	100.0	150,118
ภาคต.น.	425,199	10.0	427,589	9.8	443,211	10.4	452,253	9.8	46,728.52
ตอนบน 1	65,988	1.5	65,563	1.5	68,627	1.6	70,480	1.5	50,980.50
ตอนบน 2	33,239	0.8	33,217	0.8	35,482	0.8	36,296	0.8	43,228.33
ตอนกลาง	125,580	2.9	127,744	2.9	128,872	3.0	132,486	2.9	53,770.50
ตอนล่าง 1	133,539	3.1	134,271	3.1	139,696	3.3	140,912	3.1	46,713.25
ตอนล่าง 2	66,854	1.6	66,794	1.5	70,535	1.7	72,081	1.6	38,950.00

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

ในปี 2553 มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากที่สุดของภาค หากเทียบกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีก 4 กลุ่ม คือ มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ 194,588 ล้านบาท เฉลี่ยที่ร้อยละ 17.3 ต่อปี จังหวัดอุดรธานีมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากที่สุด 84,704 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 7.5 จังหวัดเลย 46,295 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 4.1 จังหวัดหนองคาย (บึงกาฬ) 43,914 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.9 และจังหวัดหนองบัวลำภู 19,675 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.8 เปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 2-2 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดและจังหวัด (GRP และ GPP) ณ ราคาประจำปี 2553

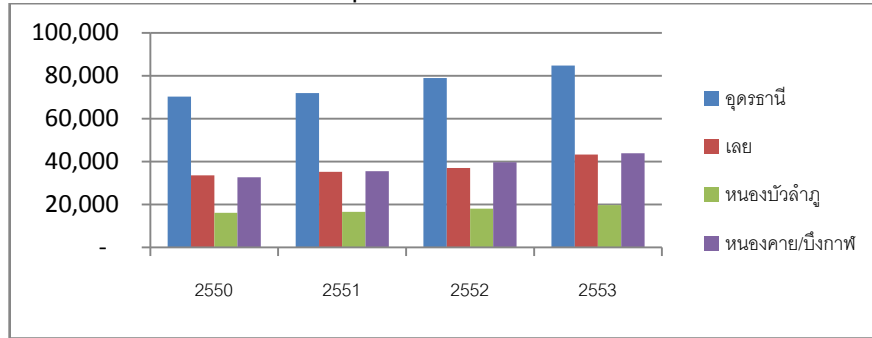
หน่วย : ล้านบาท,ร้อยละ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ปี 2550	ร้อยละ	ปี 2551	ร้อยละ	ปี 2552	ร้อยละ	ปี 2553	ร้อยละ
กลุ่มจังหวัดฯ	152,671	16.8	159,228	16.8	173,664	16.7	194,588	17.3
อุดรธานี	70,293	7.7	71,904	7.6	78,950	7.6	84,704	7.5
เลย	33,595	3.7	35,243	3.7	37,022	3.6	43,295	4.1
หนองบัวลำภู	16,128	1.8	16,566	1.7	18,059	1.7	19,675	1.8
หนองคาย / บึงกาฬ	32,656	3.6	35,514	3.7	39,673	3.8	43,914	3.9

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

แผนภูมิที่ 1 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดและจังหวัด (GRP และ GPP) ณ ราคาประจำปี 2553

ผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัดลดลงเล็กน้อยในปี 2552 และเพิ่มขึ้นในปี 2553 ยกเว้นจังหวัดอุดรธานี ผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัดลดลงทุกปี แต่ลดลงน้อยมาก ทั้งนี้เศรษฐกิจของจังหวัดขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด และกลุ่มจังหวัดขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจของประเทศ และในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยได้รับผลกระทบที่ผ่านมาจากปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศพอสมควร

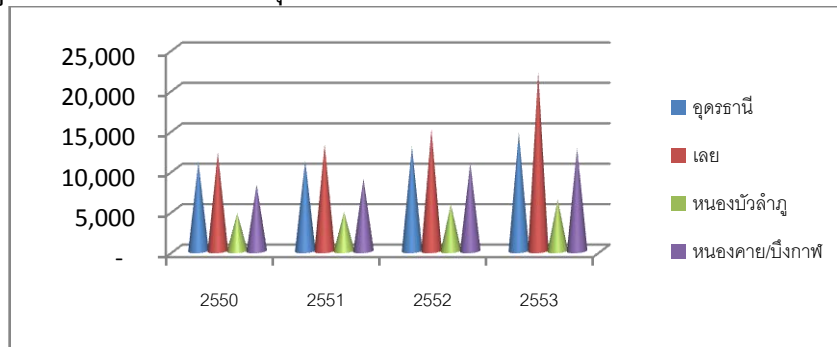
ตารางที่ 2-3 แสดงผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัดสาขาเกษตรกรรม ณ ราคาประจำปี 2553

หน่วย : ล้านบาท, ร้อยละ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ปี 2550	%	ปี 2551	%	ปี 2552	%	ปี 2553	%
กลุ่มจังหวัดฯ	36,058	100	38,158	100	44,708	100	55,863	100
อุดรธานี	11,003	30.5	11,196	29.3	12,938	28.9	14,637	26.2
เลย	12,169	33.7	13,182	34.5	15,085	33.7	22,142	39.6
หนองบัวลำภู	4,671	13.0	4,833	12.7	5,781	12.9	6,333	11.3
หนองคาย / บึงกาฬ	8,216	22.8	8,947	23.4	10,903	24.4	12,751	22.8

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

แผนภูมิที่ 2 แสดงผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัดสาขาเกษตรกรรม ณ ราคาประจำปี 2553

ในสาขาการเกษตรพบว่าจังหวัดเลย มีการสร้างรายได้จากการเกษตรมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย / บึงกาฬ และจังหวัดหนองบัวลำภู ตามลำดับ

ตารางที่ 2-4 แสดงผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัดสาขาอุตสาหกรรม ณ ราคาประจำปี 2553

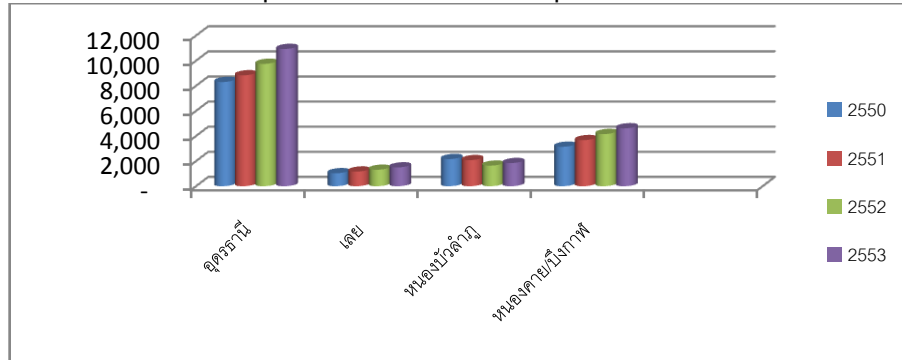
หน่วย : ล้านบาท, ร้อยละ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ปี 2550	%	ปี 2551	%	ปี 2552	%	ปี 2553	%
กลุ่มจังหวัดฯ	14,644	100	15,745	100	16,854	100	18,892	100
อุดรธานี	8,305	56.7	8,835	56.1	9,748	57.8	10,937	57.9
เลย	1,032	7.1	1,166	7.4	1,313	7.8	1,498	7.9
หนองบัวลำภู	2,162	14.8	2,075	13.2	1,638	9.7	1,846	9.8
หนองคาย / บึงกาฬ	3,144	21.5	3,670	23.3	4,155	24.7	4,611	24.4

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

แผนภูมิที่ 3 แสดงผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัดสาขาอุตสาหกรรม ณ ราคาประจำปี 2553

จากตารางพบว่า จังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดที่สร้างรายได้จากสาขาอุตสาหกรรมมากที่สุด เมื่อเทียบกับจังหวัดที่เหลือ และสามารถสร้างรายได้ในสาขาอุตสาหกรรมมากกว่าทุกจังหวัดที่เหลือรวมกัน ชี้ให้เห็นว่า ภาคอุตสาหกรรมมีการกระจุกตัวอยู่ในจังหวัดอุดรธานี และกระจายตัวอย่างเบาบางอยู่ในจังหวัดอื่น ยกเว้นจังหวัดหนองคาย /บึงกาฬ

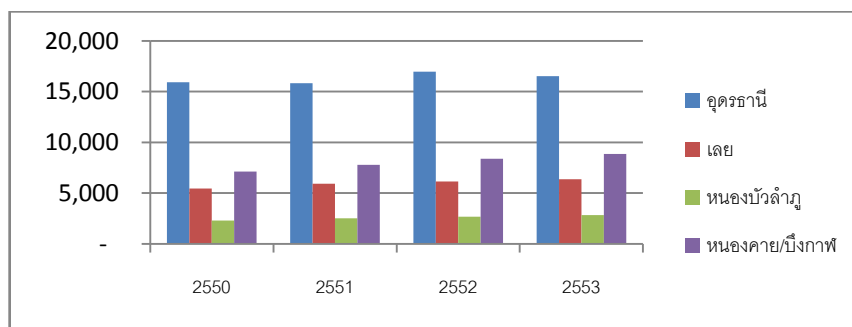
ตารางที่ 2-5 แสดงผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัด สาขาด้านการค้า ณ ราคาประจำปี 2553

หน่วย : ล้านบาท, ร้อยละ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ปี 2550	%	ปี 2551	%	ปี 2552	%	ปี 2553	%
กลุ่มจังหวัดฯ	30,833	100	32,076	100	34,203	100	34,604	100
อุดรธานี	15,924	51.6	15,832	49.4	16,960	49.6	16,517	47.7
เลย	5,473	17.7	5,916	18.4	6,157	18.0	6,388	18.5
หนองบัวลำภู	2,312	7.5	2,527	7.9	2,688	7.9	2,842	8.2
หนองคาย / บึงกาฬ	7,125	23.1	7,802	24.3	8,398	24.6	8,857	25.6

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

แผนภูมิที่ 4 แสดงผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัด สาขาด้านการค้า ณ ราคาประจำปี 2553

จากตารางพบว่าจังหวัดอุดรธานี สามารถสร้างรายได้จากสาขาการค้ามากกว่าจังหวัดหนองคายและ /บึงกาฬ เป็น 2 เท่า มากกว่าจังหวัดหนองบัวลำภู 8 เท่า และจังหวัดเลยเกือบ 3 เท่า สาขาการค้าส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในจังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 2-6 แสดงผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัด สาขาบริการ (11 สาขา) ณ ราคาประจำปี 2553

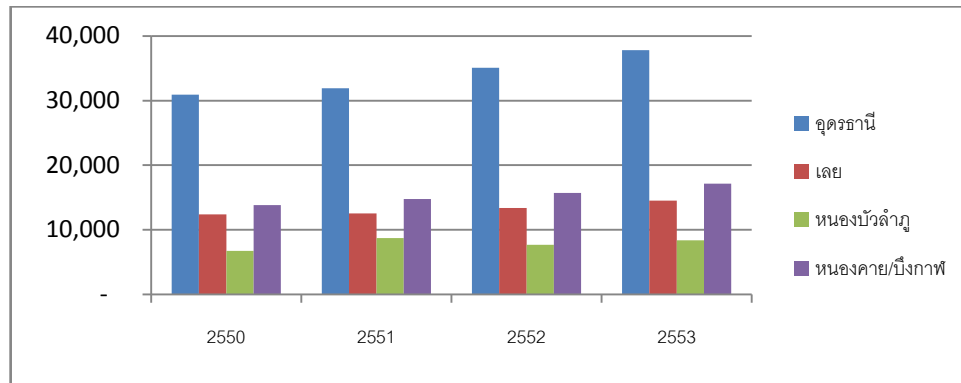
หน่วย : ล้านบาท, ร้อยละ

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	2550	%	2551	%	2552	%	2553	%
กลุ่มจังหวัดฯ	63,902	100	66,128	100	71,905	100	77,902	100
อุดรธานี	30,922	48.4	31,941	48.3	35,117	48.8	37,820	48.5
เลย	12,407	19.4	12,533	19.0	13,379	18.6	14,545	18.7
หนองบัวลำภู	6,741	10.5	6,899	10.4	7,676	10.7	8,367	10.7
หนองคาย / บึงกาฬ	13,832	21.6	14,754	22.3	15,732	21.9	17,171	22.0

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

แผนภูมิที่ 5 แสดงผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดและจังหวัด สาขาบริการ (11 สาขา) ณ ราคาประจำปี 2553

ในปี 2553 พบว่า จังหวัดอุดรธานี สามารถสร้างรายได้จากสาขาบริการมากกว่าจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดฯ ซึ่งจังหวัดอุดรธานีสามารถสร้างรายได้ 37,820 ล้านบาท จังหวัดหนองคาย (บึงกาฬ) 17,171 ล้านบาท จังหวัดเลย 14,545 ล้านบาท และจังหวัดหนองบัวลำภู 8,367 ล้านบาท

จากตารางดังกล่าวข้างต้น โดยสรุปพบว่า จังหวัดอุดรธานีมีสาขาเศรษฐกิจทางด้านอุตสาหกรรมและการค้า นำสาขาเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมและการค้าของจังหวัดอื่น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จังหวัดอุดรธานี จะต้องมีการพัฒนาและ หน้าที่ในการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมและการค้ากับจังหวัดในกลุ่มจังหวัด เพื่อยกระดับมูลค่าอุตสาหกรรมและการค้าให้ เพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มจังหวัดที่เหลืก็มีความโดดเด่นในการสร้างรายได้ในสาขาการเกษตร ซึ่งมีความจำเป็นต้องมี ความเชื่อมโยงในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ของสาขาการเกษตรด้วยการแปรรูปสินค้าการเกษตรในจังหวัดของตนหรือเชื่อมโยง สาขาอุตสาหกรรมกับจังหวัดอุดรธานีให้มีมูลค่าสูงขึ้นตามความต้องการของตลาด

รายได้หลัก

รายได้หลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาจากภาคบริการ ภาคการค้า และภาคการเกษตร ในขณะที่ ภาคอุตสาหกรรมเริ่มมีบทบาทในการเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของภาคมากขึ้น โครงสร้างการผลิต ในช่วงปี 2551-2553 ณ ราคาของปี 2531 ขึ้นอยู่กับภาคบริการ ร้อยละ 16.8 มีแนวโน้มสัดส่วนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ภาคการค้ามีสัดส่วนร้อยละ 16.4 และภาคเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 17.2 มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย ส่วนภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 10.2 ซึ่งมี แนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2-7 แสดงโครงสร้างการผลิตรายสาขาจำแนกรายกลุ่มจังหวัด ปี 2553 ณ ราคาของปี 2531

หน่วย : ล้านบาท / ร้อยละ

ภาค	ตอนบน 1	ตอนบน 2	ตอนกลาง	ตอนล่าง 1	ตอนล่าง 2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผลิตภัณฑ์ภาค	70,480	36,296	132,487	140,913	72,081	452,256
	15.6	8.0	29.3	31.2	15.9	100.0
ภาคเกษตร	14,268	6,788	19,051	28,644	14,302	83,054
	17.2	8.2	22.9	34.5	17.2	100.0
ภาคอุตสาหกรรม	8,205	2,396	40,222	24,289	5,538	80,650
	10.2	3.0	49.9	30.1	6.9	100.0
ภาคการค้า	15,952	9,081	23,845	29,684	18,720	97,281
	16.4	9.3	24.5	30.5	19.2	100.0
ภาคบริการ	32,055	18,031	49,369	58,295	33,520	191,269
	16.8	9.4	25.8	30.5	17.5	100.0

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

รายได้ต่อครัวเรือน ค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือน หนี้สินต่อครัวเรือน ในปี 2554 รายได้ต่อครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี 2552 จำนวน 14,900 บาทต่อครัวเรือน เป็น 17,838 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือน และหนี้สินต่อครัวเรือน ปี 2554 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2553 เป็น 14,367 บาทต่อเดือน และ 138,369 บาทต่อครัวเรือน ตามลำดับ แสดงว่าประชาชนมีการนำเงินอนาคตมาใช้มากขึ้น ดังนั้นควรที่จะมีการบริหารจัดการมากขึ้น

ตารางที่ 2-8 แสดงรายได้ต่อครัวเรือน ค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือน หนี้สินต่อครัวเรือน

หน่วย : บาทต่อครัวเรือน

ภาค/ กลุ่มจังหวัด	รายได้ต่อครัวเรือน		ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือน		ร้อยละ	หนี้สินต่อครัวเรือน		ร้อยละ
	2552	2554		2553	2554		2552	2554	
ภาค ตอ.น.	14,900	17,838	-19.72	13,359	14,367	-7.57	117,890	138,369	-17.37
ตอนบน 1	14,644	18,523	-26.49	15,966	16,535	-3.56	98,905	118,838	-20.15

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ รายได้ต่อครัวเรือน หนี้สินต่อครัวเรือน เก็บข้อมูลทุก 2 ปี

การเกษตร

กลุ่มจังหวัดฯ มีศักยภาพการพัฒนาด้านการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร ทั้งอ้อย ข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา เนื่องจากมีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรขนาดใหญ่อยู่จำนวนมาก อาทิ โรงสีข้าว โรงงานน้ำตาล แป้งมัน และเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกยางพารามากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พื้นที่เพาะปลูก ในปี 2554 ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดมีพื้นที่ทำการเกษตรรวมทั้งสิ้น 8,200,091 ไร่ จำแนกเป็นพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี 4,454,580 ไร่ ข้าว นาปรัง 284,398 ไร่ ยางพารา 1,753,768 ไร่ ข้าโพดเลี้ยงสัตว์ 652,940 ไร่ อ้อยโรงงาน 643,004 ไร่ และมันสำปะหลัง 419,401 ไร่ ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 2-9 แสดงข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ ปี 2554

ลำดับที่	ชนิดพืช	จำนวน (ไร่)
1	ข้าวนาปี/ข้าวนาปรัง	4,454,580 / 284,398
2	ยางพารา	1,753,768
3	ข้าโพดเลี้ยงสัตว์	652,940
4	อ้อยโรงงาน	643,004
5	มันสำปะหลัง	419,401
รวม		8,200,091

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3

ในปี 2554 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวเป็นลำดับ 4 เมื่อเปรียบเทียบกับภาพรวมของทั้งภาค คิดเป็นร้อยละ 10 ของภาค เมื่อเทียบกับปี 2553 กลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.78 และผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.59 จังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุด 1,996,903 ไร่ รองลงมาจังหวัดหนองคาย (บึงกาฬ) 1,352,845 ไร่ จังหวัดหนองบัวลำภู 922,586 ไร่ จังหวัดบึงกาฬ 620,590 ไร่ และจังหวัดเลย 466,644 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบเนื้อที่เพาะปลูกภาพรวมของกลุ่มจังหวัดหากเปรียบเทียบกับปี 2553 มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

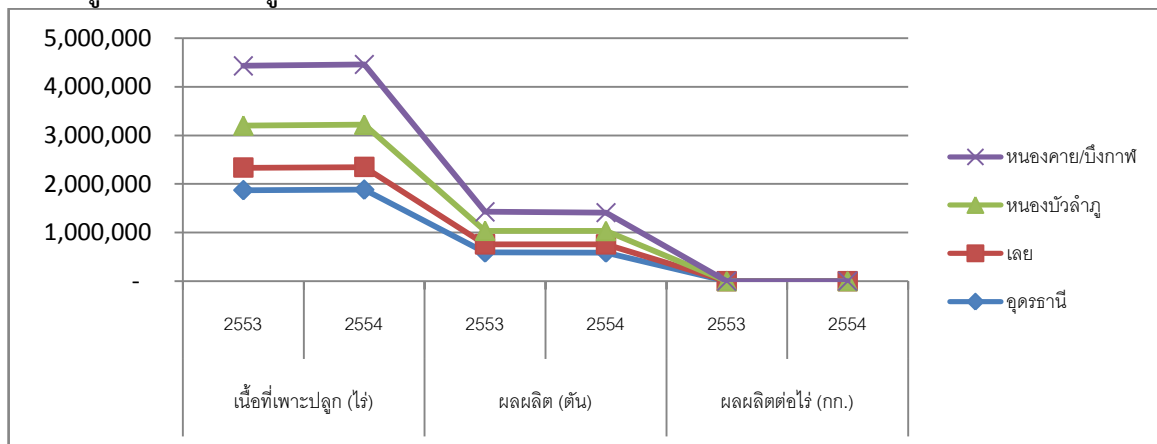
ข้าวนาปี / ข้าวนาปรัง รายจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
ตารางที่ 2-10 แสดงข้อมูลข้าวนาปี รายจังหวัด

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2553	%	2554	%	YoY	2553	%	2554	%	YoY	2553	2554	YoY
ตอนบน 1	4,426,704	100	4,454,580	100	0	1,425,830	100	1,409,050	100	0	1,320	1,298	-7
อุดรธานี	1,872,606	42.30	1,882,870	42.27	-0.08	589,462	41.34	588,900	41.79	1.09	315	313	-0.63
เลย	459,999	10.39	462,690	10.39	-0.04	168,404	11.81	167,360	11.88	0.56	366	362	-1.09
หนองบัวลำภู	866,001	19.56	870,660	19.55	-0.09	277,673	19.47	275,540	19.56	0.41	321	316	-1.56
หนองคาย / บึงกาฬ	1,228,098	27.74	1,238,360	27.80	0.20	390,291	27.37	377,250	26.77	-2.19	318	307	-3.46

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3

หมายเหตุ : na ไม่มีการเก็บข้อมูล YoY การวัดการเปลี่ยนแปลง

แผนภูมิที่ 6 แสดงข้อมูลข้าวนาปี รายจังหวัด

ในปี 2554 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปีเพิ่มขึ้น สัดส่วนร้อยละ 0.63 จากปี 2553 หากพิจารณารายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดตอนบน 1 จะพบว่าเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปีมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปี 2553 โดยเฉพาะในจังหวัดหนองคาย(บึงกาฬ) มีเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.84 รองลงมา คือ จังหวัดเลย จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองบัวลำภูตามลำดับ ในส่วนผลผลิตต่อไร่ในปี 2554 มีสัดส่วนผลผลิตลดลงทุกจังหวัด โดยเฉพาะในจังหวัดหนองคาย(บึงกาฬ) ลดลงร้อยละ 3.46 รองลงมา คือ จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดเลย และจังหวัดอุดรธานีตามลำดับ ซึ่งจากข้อมูลข้างต้นจะพบว่ากลุ่มจังหวัดตอนบน 1 มีเนื้อที่ปลูกข้าวนาปีเพิ่มขึ้นแต่มีผลผลิตต่อไร่ลดลง

ตารางที่ 2-11 แสดงข้อมูลข้าวนาปรัง รายจังหวัด

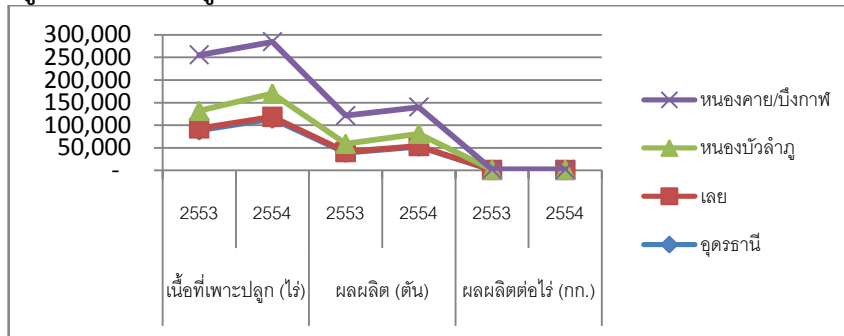
จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2553	%	2554	%	YoY	2553	%	2554	%	YoY	2553	2554	YoY
ตอนบน 1	255,544	100	284,398	100	0	120,846	100	139,940	100	0	1,947	1,977	1.54
อุดรธานี	88,325	34.56	114,033	40.10	16.01	38,598	31.94	51,987	37.15	16.31	439	459	4.56
เลย	4,610	1.80	3,954	1.39	-22.93	2,236	1.85	1,956	1.40	-24.46	494	498	0.81
หนองบัวลำภู	38,780	15.18	51,926	18.26	20.31	17,971	14.87	27,023	19.31	29.85	509	498	-2.16
หนองคาย / บึงกาฬ	123,829	48.46	114,485	40.26	-16.93	62,041	51.34	58,974	42.14	-17.91	505	522	3.37

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3

หมายเหตุ : na ไม่มีการเก็บข้อมูล YoY การวัดการเปลี่ยนแปลง

แผนภูมิที่ 7 แสดงข้อมูลข้าวนาปรัง รายจังหวัด

ในปี 2554 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปรังเพิ่มขึ้น สัดส่วนร้อยละ 10.15 จากปี 2553 หากพิจารณารายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดตอนบน 1 จะพบว่าจังหวัดหนองบัวลำภูและจังหวัดอุดรธานี มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปรังเพิ่มขึ้นจากปี 2553 สัดส่วนร้อยละ 25.32 และ 22.54 ตามลำดับ แต่ในจังหวัดเลยและจังหวัดหนองคาย(บึงกาฬ) มีพื้นที่ในการปลูกข้าวนาปรังลดลงจากปี 2553 สัดส่วนร้อยละ 16.59 และ 7.55 ตามลำดับ ในส่วนผลผลิตต่อไร่ในปี 2554 มีสัดส่วนผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย(บึงกาฬ) และจังหวัดเลย ตามลำดับ แต่จังหวัดหนองบัวลำภูมีผลผลิตต่อไร่ลดลงสัดส่วนร้อยละ 2.16

ในปี 2554 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกอ้อยเป็นลำดับ 3 เมื่อเปรียบเทียบภาพรวมของทั้งภาค คิดเป็น 20 ของภาค เมื่อเทียบกับปี 2553 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นเมื่อพิจารณาภายในกลุ่มจังหวัด หน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น การตั้งโรงงานน้ำตาล ในเขตจังหวัด สยามคชาไร้อ้อย สามารถสนับสนุนเพื่อเพิ่มศักยภาพพื้นที่การเพาะปลูก จังหวัดอุดรธานีมีเนื้อที่การเพาะปลูกมากที่สุด 398,695 ไร่ รองลงมาจังหวัดเลย 96,920 ไร่ จังหวัดหนองบัวลำภู 97,051 ไร่ จังหวัดหนองคาย 7,157 ไร่ และจังหวัดบึงกาฬ 1,600 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบเนื้อที่เพาะปลูกภาพรวมของกลุ่มจังหวัดหากเปรียบเทียบกับปี 2553 มีเนื้อที่เพาะปลูกอ้อยและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

อ้อยโรงงาน รายจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

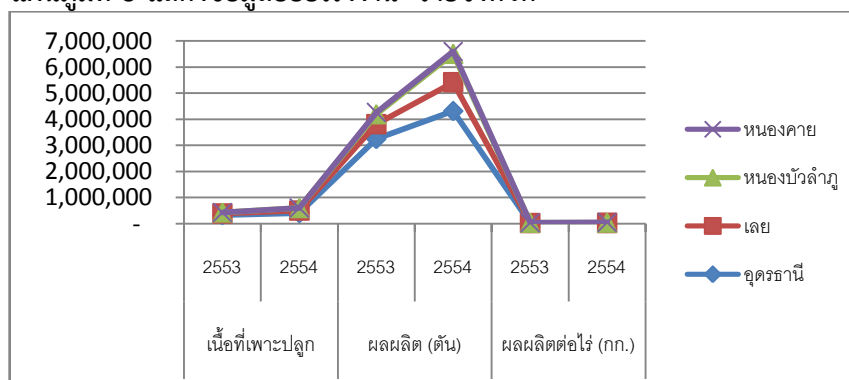
ตารางที่ 2-12 แสดงข้อมูลอ้อยโรงงาน รายจังหวัด

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2553	%	2554	%	YoY	2553	%	2554	%	YoY	2553	2554	YoY
ตอนบน 1	431,850	100	601,423	100	39.27	4,254,715	100	6,607,842	100	55.31	9,677	11,664	20.54
อุดรธานี	325,376	75	398,695	67	22.53	3,234,638	76	4,304,135	67	33.06	9,941	10,809	8.73
เลย	59,465	14	96,920	16	62.99	569,637	13	1,101,048	16	93.29	9,579	11,360	18.59
หนองบัวลำภู	40,142	9	97,051	16	141.77	384,527	9	1,097,929	16	185.53	9,589	11,313	17.98
หนองคาย	6,867	2	7,157	1	4.22	65,913	2	83,700	1	26.99	9,599	11,695	21.84
บึงกาฬ	na		1,600		na	na		21,030		na	na	13,144	na

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3 * ข้อมูล จ.บึงกาฬ เป็นข้อมูลพยากรณ์เดือนกันยายน 2554

เนื้อที่เพาะปลูกอ้อยโรงงานของหนองคายในปี 2554 ลดลงเนื่องจากแบ่งเนื้อที่กับบึงกาฬ : na ไม่มีการเก็บข้อมูล YoY การวัดการเปลี่ยนแปลง

แผนภูมิที่ 8 แสดงข้อมูลอ้อยโรงงาน รายจังหวัด

ในปี 2554 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกมันสำปะหลังเป็นลำดับ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับภาพรวมของทั้งภาคคิดเป็น 11 ของภาคเมื่อเทียบกับปี 2553 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น จังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด 178,937 ไร่ รองลงมาจังหวัดเลย 163,662 ไร่ จังหวัดหนองบัวลำภู 47,350 ไร่ และจังหวัดหนองคาย 40,641 ไร่ โอกาสการแปรรูปเพื่อเพิ่มผลผลิตตามห่วงโซ่อุปทานในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูและจังหวัดหนองคาย มีปริมาณเพิ่มขึ้น

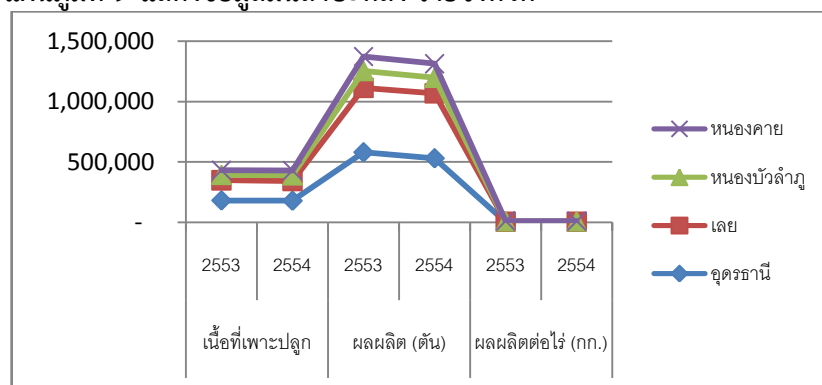
มันสำปะหลัง รายจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 2-13 แสดงข้อมูลมันสำปะหลัง รายจังหวัด

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2553	%	2554	%	YoY	2553	%	2554	%	YoY	2553	2554	YoY
ตอนบน 1	432,669	100	430,590	100	-0.48	1,371,829	100	1,313,147	100	-4.28	3,273	3,096	-5.41
อุดรธานี	181,417	41.93	178,937	41.56	-1.37	579,329	42.23	529,849	40.35	-8.54	3,318	3,009	-9.31
เลย	167,503	38.71	163,662	38.01	-2.29	531,902	38.77	536,968	40.89	0.95	3,345	3,313	-0.96
หนองบัวลำภู	45,114	10.43	47,350	11.00	4.96	140,810	10.26	130,016	9.90	-7.67	3,213	3,114	-3.08
หนองคาย	38,635	8.93	40,641	9.44	5.19	119,788	8.74	116,314	8.86	-2.90	3,217	2,946	-8.42

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3 * ข้อมูล จ.บึงกาฬ รวมอยู่ใน จ.หนองคาย หมายถึง : YoY การวัดการเปลี่ยนแปลง

แผนภูมิที่ 9 แสดงข้อมูลมันสำปะหลัง รายจังหวัด

ในปี 2554 สถานการณ์ในเชิงพื้นที่ได้มีการรวบรวมข้อมูลการเพาะปลูกยางพาราในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีพื้นที่การเพาะปลูกทั้งสิ้น 1,753,768 ไร่ มีผลผลิตรวม 170,907 ตัน/ปี ผลผลิต 251 กิโลกรัม/ไร่ เมื่อประมาณการณผลการผลิตจากยางพาราที่จะเกิดขึ้นไปอีกประมาณ 5-7 ปีข้างหน้า จากพื้นที่ที่ยังไม่เปิดกรีดยางในปัจจุบัน คาดว่าจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 271,000 ตัน/ปี

ยางพารา รายจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 2-14 แสดงข้อมูลยางพารา รายจังหวัด

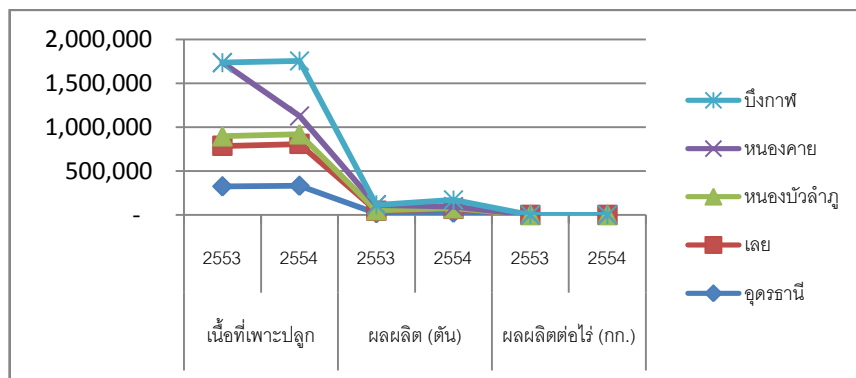
จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่) (ร้อยละ)					ผลผลิต (ตัน)					ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2553	ร้อยละ	2554	ร้อยละ	YoY	2553	ร้อยละ	2554	ร้อยละ	YoY	2553	2554	YoY
ตอนบน 1	1,734,599	100	1,753,768	100	1.11	115,608	100	170,907	100	47.83	261	251	-3.83
อุดรธานี	325,866	18.79	332,383	18.95	2.00	19,871	17.19	24,671	14.43	24.16	273	265	-2.93
เลย	461,968	26.63	475,827	27.13	3.00	28,269	24.45	45,148	26.41	59.71	264	248	-6.06
หนองบัวลำภู	108,435	6.25	110,604	6.31	2.00	5,353	4.63	6,575	3.85	22.83	231	227	-1.73
หนองคาย	838,290	48.33	208,135	11.87	-75.1	62,115	53.73	18,725	10.96	-69.85	274	263	-4.01
บึงกาฬ	na	na	626,819	35.74	na	na	na	75,791	44.35	na	na	253	na

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (WWW.oae.go.th) * ข้อมูล จ.บึงกาฬ เป็นข้อมูลพยากรณ์เดือนกันยายน 2554

เนื้อที่เพาะปลูกอ้อยโรงงานของหนองคายในปี 2554 ลดลงเนื่องจากแบ่งเนื้อที่กับบึงกาฬ : na ไม่มีการเก็บข้อมูล YoY การวัดการเปลี่ยนแปลง

แผนภูมิที่ 10 แสดงข้อมูลยางพารา รายจังหวัด

ภาพรวมโรงงานแปรรูปยางพาราในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราทั้งสิ้น 32 โรงงาน เงินลงทุน 5,596,732,000 บาท มีการจ้างแรงงานรวม 3,330 ราย ปัจจุบันผลผลิตยางพาราที่เข้าสู่โรงงานอยู่ที่ระดับ 30 – 40 เมื่อการเปิดกรีดยางเพิ่มขึ้นจะทำให้แนวโน้มยางพาราเข้าสู่โรงงานเพิ่มขึ้นเป็น 50 -60

ตารางที่ 2-15 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราและเงินทุนในกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	โรงงานแปรรูปยางพารา (โรงงาน)	เงินลงทุน (บาท)	แรงงานผลิต (ราย)	เครื่องจักร (แรงม้า)
อุดรธานี	16	3,602,382,000	1,992	41,322
เลย	1	3,140,000	16	137
หนองบัวลำภู	2	21,000,000	27	401
หนองคาย	5	881,430	219	6,706
บึงกาฬ	8	1,088,780,000	1,076	20,626
รวม	32	5,596,732,000	3,330	69,184

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด 5 จังหวัด ณ สิงหาคม 2555

โรงงานแปรรูปยางพาราส่วนใหญ่เป็นการแปรรูปยางพาราขั้นต้นในกระบวนการผลิต เช่น ยางแผ่นรมควัน ยางเครป ยางแท่ง STR ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้เท่าที่ควร ยังขาดการแปรรูปขั้นกลางและขั้นปลายที่จะสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์จากยางพารา เช่น ชิ้นส่วนประกอบในการผลิตรถยนต์ ยางรถยนต์ ยางล้อเครื่องบิน ถุงมือแพทย์ของเด็กเล่น ฯลฯ ซึ่งแต่ละผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มสูงมาก สำนักงานอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัด จึงได้มีแนวคิดในการศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมยางพาราในกลุ่มจังหวัดขึ้น เพื่อศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดตั้งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมยางพาราว่าควรเป็นสถานที่ใด ประเภทอุตสาหกรรมอะไร ขนาดการลงทุน นโยบายภาครัฐที่สนับสนุน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการป้องกันแก้ไขเป็นอย่างไร จนพัฒนาไปสู่การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมยางพาราในอนาคต ส่งผลให้เกิดศูนย์กลางเศรษฐกิจยางพาราแห่งใหม่ในประเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดการจ้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น

ในปี 2554 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันเป็นลำดับ 1 เมื่อเปรียบเทียบภาพรวมของทั้งภาคคิดเป็นร้อยละ 44 ของภาค เมื่อเทียบกับปี 2553 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น จังหวัดที่มีเนื้อที่ยืนต้นมากที่สุด คือ จังหวัดบึงกาฬ 15,719 ไร่ จังหวัดหนองคาย 8,965 ไร่ จังหวัดเลย 7,787 ไร่ จังหวัดอุดรธานี 1,585 ไร่ และจังหวัดหนองบัวลำภู 384 ไร่ ตามลำดับ ปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มการผลิตเพิ่มขึ้น และเป็นได้ทั้งพืชพลังงาน และอาหารเพื่อการบริโภค แสดงถึงความต้องการที่มีมากขึ้น

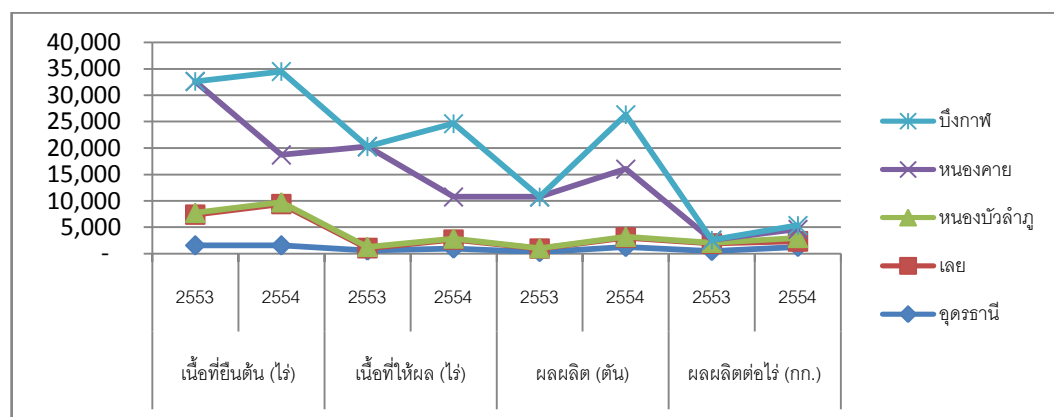
ปาล์มน้ำมัน รายจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 2-16 แสดงข้อมูลปาล์มน้ำมัน รายจังหวัด ปี 2554

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)				เนื้อที่ให้ผล (ไร่)				ผลผลิต (ตัน)				ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)			
	2553	2554	เพิ่ม, ลด	% + / -	2553	2554	เพิ่ม, ลด	% + / -	2553	2554	เพิ่ม, ลด	% + / -	2553	2554	เพิ่ม, ลด	% + / -
อุดรธานี	1,585	1,585	0	0.00	612	992	380	62.09	329	1,290	961	292.10	538	1,300	762	141.64
เลย	5,805	7,787	1,982	34.14	483	1,677	1,194	247.20	677	1,784	1,107	163.52	1,402	1,064	-338	-24.11
หนองบัวลำภู	352	384	32	9.09	200	200	0	0.00	28	127	99	353.57	140	635	495	353.57
หนองคาย	24,848	8,965	-15,883	-63.92	18,979	7,893	-11,086	-58.41	9,717	12,818	3,101	31.91	512	1,624	1,112	217.19
บึงกาฬ	na	15,719	-	-	na	13,840	-	-	na	10,270	-	-	na	742	-	-

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3 หมายถึง : na ไม่มีการเก็บข้อมูล

แผนภูมิที่ 11 แสดงข้อมูลปาล์มน้ำมัน รายจังหวัด ปี 2554

ในปี 2554 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันเป็นลำดับ 1 เมื่อเปรียบเทียบภาพรวมของทั้งภาคคิดเป็น ร้อยละ 44 ของภาค เมื่อเทียบกับปี 2553 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจังหวัดที่มีเนื้อที่ยืนต้นมากที่สุด คือ จังหวัดบึงกาฬ 15,719 ไร่ จังหวัดหนองคาย 8,965 ไร่ จังหวัดเลย 7,787 ไร่ จังหวัดอุดรธานี 1,585 ไร่ และจังหวัดหนองบัวลำภู 384 ไร่ ตามลำดับปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มการผลิตเพิ่มขึ้น และเป็นได้ทั้งพืชพลังงาน และอาหารเพื่อการบริโภค แสดงถึงความต้องการที่มีมากขึ้น

ปศุสัตว์ รายจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 2-17 แสดงข้อมูลปริมาณการผลิตปศุสัตว์ รายจังหวัด

ปศุสัตว์	โคเนื้อ(ตัว) 2554	กระบือ (ตัว) 2552	สุกร (ตัว) 2554	ไก่เนื้อ(ตัว) 2554	ไก่พื้นเมือง(ตัว) 2552	โคนม (ตัว) 2552	รวม
ตอนบน 1	308,900	203,976	172,779	809,625	4,860,788	7,461	6,363,529
อุดรธานี	134,800	103,193	90,919	430,612	1,999,596	4,080	2,763,200
เลย	78,580	27,567	35,337	60,239	695,149	1,681	898,553
หนองบัวลำภู	49,060	30,626	18,211	55,310	806,117	902	960,226
หนองคาย/บึงกาฬ	46,460	42,590	28,312	263,464	1,359,926	798	1,741,550

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3

ในปี 2554 สัตว์ที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุดได้แก่ โคเนื้อ สุกร ไก่เนื้อ จังหวัดที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุด คือ จังหวัดอุดรธานี 2,763,200 ตัว จังหวัดหนองคาย/บึงกาฬ 1,741,550 ตัว จังหวัดหนองบัวลำภู 960,226 ตัว และจังหวัดเลย 898,553 ตัว

หัตถกรรม รายจังหวัดในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 2-18 แสดงข้อมูลสินค้าหัตถกรรม

หน่วย: แห่ง

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	จำนวนสินค้า OTOP	ผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นของแต่ละจังหวัด
ตอนบน 1	1,928	
อุดรธานี	749	ผ้าไหมมัดหมี่, ผ้าไหมมัดขิด, ผ้าไหมมัดขิดลายดอก, ผ้าไหมมัดขิดลายเรขาคณิต
เลย	422	กระเป๋าสานไม้ไผ่, หน้ากากผีตาโขน, ผลิตภัณฑ์จากไม้ระแนง, ผ้าขิดลายช้าง
หนองบัวลำภู	360	ผ้าขิดไหม, ผลิตภัณฑ์จากใยบัว, ผ้าลายกาบบัว
หนองคาย/บึงกาฬ	397	กล้วยตาก, ผ้ามัดหมี่, แหวนเงิน, ผลิตภัณฑ์จากสับปะรด

ที่มา: www.thaitambon.com

จากตารางพบว่า ผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มจังหวัดมีความหลากหลาย ของผลิตภัณฑ์ผ้า เช่น ผ้าขิดมือ ผ้าไหมมัดหมี่ นอกจากนั้นยังมีการแปรรูปผ้าให้เป็นสินค้าตกแต่งบ้านและที่อยู่อาศัย เพิ่มเติมจากการทอเป็นผ้าผืนและการแปรรูปเป็นเสื้อผ้า ผลิตภัณฑ์ตกแต่งที่อยู่อาศัยดังกล่าวสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับชุมชนและตอบสนองความต้องการในตลาดได้กว้างมากขึ้น อาหารและสินค้าที่ระลึก ในกลุ่มจังหวัดจะมีความโดดเด่น ด้านสินค้าที่เป็นอาหาร เช่น แหวนเงินของจังหวัดอุดรธานี และหนองคาย ที่มีความโดดเด่นระดับประเทศ

ปัญหาด้านการเกษตร

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ส่วนใหญ่พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่พืชบางรายการมีสัดส่วนผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลง ดังนี้

1. ข้าวมีผลผลิตลดลง
2. มันสำปะหลังมีพื้นที่เพาะปลูกลดลง และผลผลิตต่อไร่ลดลง
3. ยางพารามีผลผลิตต่อไร่ลดลง

พบว่าพืชเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัดมีผลผลิตลดลง โดยเฉพาะมันสำปะหลัง ส่วนอ้อยโรงงานผลผลิตเพิ่มขึ้น

อุตสาหกรรม

มีวิสาหกิจในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จำนวน 112,861 ราย เป็นวิสาหกิจขนาดย่อม 112,508 ราย คิดเป็น 99.8 เปอร์เซ็นต์ มี วิสาหกิจขนาดใหญ่ 45 รายขนาดกลาง 187 ราย ดังนี้

ตารางที่ 2-19 แสดงข้อมูลด้านอุตสาหกรรม

หน่วย : แห่ง

จังหวัด	SE	ME	LE	SMLEs	ไม่ระบุ	รวม
กลุ่มจังหวัดตอนบน 1	112,508	187	45	112,695	121	112,861
อุดรธานี	48,699	99	27	48,798	35	48,860
เลย	18,773	25	5	18,798	64	18,867
หนองบัวลำภู	20,565	22	4	20,587	5	20,596
หนองคาย/บึงกาฬ	24,471	41	9	24,512	17	24,538

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จำนวนวิสาหกิจแยกตามประเภท (ราย)

ตารางที่ 2-20 แสดงข้อมูลวิสาหกิจ รายกลุ่มจังหวัด

หน่วย : แห่ง

จำนวนธุรกิจ	การผลิต	การก่อสร้าง	การค้าส่งค้าปลีก	โรงแรมภัตตาคาร	การขนส่ง	อสังหาริมทรัพย์	อื่นๆ	รวม
ตอนล่าง 2	42,134	3,533	65,191	69,030	73,774	76,102	7,597	295,227
ตอนกลาง	62,858	7,324	98,911	14,621	14,291	7,571	15,145	157,863
ตอนล่าง 1	57,952	4,985	109,972	14,997	7,099	8,197	11,604	156,854
ตอนบน 1	25,055	3,012	57,964	9,315	5,292	5,435	44,324	125,342
ตอนบน 2	24,035	1,600	33,765	4,641	3,010	1,678	3,311	48,005
ภาคอีสาน	212,034	20,454	365,803	112,604	103,466	98,983	81,981	783,291

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนวิสาหกิจเป็นลำดับ 4 เมื่อเปรียบเทียบภาพรวมของทั้งภาคมีวิสาหกิจด้านการค้าส่ง - ค้าปลีกมากที่สุดที่ 57,964 ราย รองลงมาด้านอื่นๆ 44,324 ราย ด้านการผลิต 25,055 ราย ด้านโรงแรม / ภัตตาคาร 9,315 ราย ด้านอสังหาริมทรัพย์ 5,435 ราย ด้านการขนส่ง 5,292 ราย และด้านการก่อสร้าง 3,021 ราย

ตารางที่ 2-21 แสดงข้อมูลวิสาหกิจ รายจังหวัด

หน่วย

: แห่ง

จังหวัด	โรงสีข้าว	ซ่อมรถ	ผลิตภัณฑ์ไม้	คอนกรีต	โลหะ	มันสำปะหลัง	น้ำตาล	เกี่ยวกับยาง	ปุ๋ย	โรงฆ่าและ	พลาสติก	ชุดลอกทราย	อื่นๆ	รวม
ตอนบน 1	4,839	376	397	380	173	303	4	17	15	45	11	11	1,036	7,580
อุดรธานี	2,598	242	147	187	87	168	3	7	7	20	3	3	638	4,110
เลย	574	46	96	55	21	30	0	1	4	8	5	5	137	982
หนองบัวลำภู	1,032	15	50	50	8	27	1	1	2	6	1	1	46	1,240
หนองคาย	514	66	54	65	37	39	0	3	0	10	2	2	168	960
บึงกาฬ	121	7	23	23	20	39	0	5	2	1	0	0	47	288

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากตารางแสดงข้อมูลวิสาหกิจกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จังหวัดที่มีวิสาหกิจมากที่สุดคือ จังหวัดอุดรธานี 4,110 แห่ง จังหวัดหนองบัวลำภู 1,240 แห่ง จังหวัดหนองคาย 960 แห่ง จังหวัดเลย 982 แห่ง และจังหวัดบึงกาฬ 288 แห่ง วิสาหกิจที่มีจำนวนมากที่สุดคือ โรงสีข้าวทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีจำนวนทั้งสิ้น 4,839 แห่ง

จำนวนการจ้างงานของวิสาหกิจ (คน)

ตารางที่ 2-22 แสดงข้อมูลการจ้างงานของวิสาหกิจ รายจังหวัด

จำนวนธุรกิจ	การผลิต	การก่อสร้าง	การค้าส่งค้าปลีก	โรงแรมภัตตาคาร	การขนส่ง	อสังหาริมทรัพย์	อื่นๆ	รวม
ตอนบน 1	79,335	9,859	112,292	30,351	7,845	10,473	21,816	192,636
อุดรธานี	26,701	5,152	54,828	12,616	3,031	6,433	11,623	93,683
เลย	22,017	1,885	24,463	5,562	2,290	1,624	4,253	40,077
หนองบัวลำภู	9,667	1,110	18,660	9,035	1,084	1,460	2,685	34,034
หนองคาย	20,950	1,712	14,341	3,138	1,440	956	3,255	24,842

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 การค้าปลีก ค้าส่ง มีการจ้างงานมากที่สุด จำนวน 112,292 คน คิดเป็น ร้อยละ 41 ของจำนวนธุรกิจทั้งหมด จำนวนที่มีการจ้างงานมากที่สุด คือ จังหวัดอุดรธานี 26,701 คน จังหวัดเลย 22,017 คน จังหวัดหนองคาย 20,950 คน และจังหวัดหนองบัวลำภู 9,667 คน สำหรับ จังหวัดบึงกาฬ สำนักงานแรงงานจังหวัดบึงกาฬ สํารวจข้อมูล ณ มิถุนายน 2554 มีสถานประกอบกิจการ 23 แห่ง ลูกจ้าง 2,705 คน

การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญ

โรงงานน้ำตาล ขนาดกำลังการผลิตรวม 4 แห่ง กระจายตัว จังหวัดอุดรธานีจำนวน 3 แห่ง คือ โรงงานน้ำตาลเกษตรผล โรงงานน้ำตาลกลุ่มกวาปี โรงงานน้ำตาลทรายขาวเริ่มอุดม และจังหวัดหนองบัวลำภู 1 แห่ง คือ โรงงานน้ำตาลเอราวัณ

โรงสีข้าวขนาดใหญ่ จำนวน 22 แห่ง กระจายตัว จังหวัดอุดรธานี อ.เมือง อ.หนองหาน, จังหวัดหนองบัวลำภู อ.เมือง, จังหวัดเลย อ.เมือง อ.วังสะพุง อ.ท่าลี่

โรงงานผลิตแผ่นยางรมควัน ยางแปรรูป จำนวน 32 แห่ง กระจายตัวอยู่ในจังหวัดอุดรธานี 16 แห่ง จังหวัดบึงกาฬ 8 แห่ง จังหวัดหนองคาย 5 แห่ง จังหวัดหนองบัวลำภู 2 แห่ง และจังหวัดเลย 1 แห่ง

โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง จำนวน 4 แห่ง จังหวัดอุดรธานีมี 3 แห่ง และจังหวัดเลยมี 1 แห่ง

ตารางที่ 2-23 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม รวม 3 จำพวก รวม 5 จังหวัด

หน่วย : แห่ง/บาท/คน

หมวดอุตสาหกรรม	จำนวน	เงินลงทุน (บาท)	แรงงาน		รวม
			ชาย	หญิง	
1. อุตสาหกรรมการเกษตร	1,491	3,912,858,527	3,980	763	4,743
2. อุตสาหกรรมอาหาร	197	12,054,116,231	5,785	2,258	8,043
3. อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	16	4,453,300,725	439	377	816
4. อุตสาหกรรมสิ่งทอ	13	591,370,000	508	1,410	1,918
5. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	20	1,149,943,227	1,102	4,061	5,163
6. อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	14	195,950,000	291	12	303
7. อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	183	1,085,774,900	2,352	596	2,921
8. อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	146	233,264,600	1,683	271	1,954
9. อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	16	121,059,000	115	41	156
10. อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	6	31,130,000	34	2	36
11. อุตสาหกรรมเคมี	18	117,445,000	225	168	393
12. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	22	357,177,000	167	8	175
13. อุตสาหกรรมยาง	32	5,596,732,000	2,205	1,125	3,330
14. อุตสาหกรรมพลาสติก	38	386,190,501	388	349	737
15. อุตสาหกรรมโลหะ	385	2,357,030,050	2,980	552	3,532
16. อุตสาหกรรมอโลหะ	3	420,750,000	204	90	294
17. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	263	767,933,358	1,420	110	1,530
18. อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	102	185,890,600	458	21	479
19. อุตสาหกรรมไฟฟ้า	9	386,450,234	237	1,636	1,873
20. อุตสาหกรรมขนส่ง	343	2,441,567,900	2,571	389	2,960
21. อุตสาหกรรมอื่น ๆ	428	4,601,445,652	3,119	1,377	4,496
รวม	3,745	41,447,379,505	30,263	15,589	45,852

ที่มา : อุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี 20 สิงหาคม 2555

ปัญหาการผลิตอุตสาหกรรม

ด้านผลิต

1. มีการกระจุกตัวอยู่ในเมืองใหญ่เกิดมลพิษมากขึ้น
2. เป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อม อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ที่ส่งออกไม่ได้ผลิตในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
3. เทคนิคการผลิตส่วนใหญ่ใช้แรงงาน และขาดแคลนแรงงานระดับล่างโดยต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวมากขึ้น
4. ขาดการเชื่อมโยงเพื่อเพิ่มผลผลิตของอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ภายในภาคอุตสาหกรรม และระหว่างภาคอุตสาหกรรมกับเกษตรกรรม และระหว่างจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดด้วยกัน รวมถึงระหว่างกลุ่มจังหวัดด้วยกันในภาคอีสาน

การค้า และการค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเฉลี่ยร้อยละ 53.7 เป็นประตูการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านโดยมีสะพานมิตรภาพ ไทย – ลาว ที่จังหวัดหนองคาย และสะพานมิตรภาพน้ำเหือง (ไทย-ลาว) ที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย และมีด่านหนองคาย บึงกาฬ ท่าลี่ และเชียงคาน มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงไปทุกภูมิภาคของ ประเทศไทย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสนามบินนานาชาติอุดรธานี เป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศให้บริการสายการบินในประเทศวันละ 16 เที่ยวบิน/วัน และที่จะเชื่อมโยงไปประเทศเพื่อนบ้านโดยมีมูลค่าการค้าการลงทุน ดังนี้

จำนวนร้านค้าปลีก รายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 2-24 จำนวนแสดงข้อมูลห้างสรรพสินค้ารายจังหวัด

หน่วย

: แห่ง

จังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ ตอนบน 1	ห้างสรรพสินค้า
อุดรธานี	20
เลย	5
หนองบัวลำภู	1
หนองคาย	2
บึงกาฬ	1

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ส่วนใหญ่ห้างสรรพสินค้ากระจุกตัวอยู่ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนในกลุ่มจังหวัดมีอำนาจซื้อสูง
สถานประกอบการ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 2-25 แสดงข้อมูลสถานประกอบการ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	สถานประกอบการ			
	อุดรธานี	เลย	หนองบัวลำภู	หนองคาย / บึงกาฬ
การก่อสร้าง	252	76	212	163
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมรถยนต์และจักรยานยนต์	3,317	771	1,017	1,102
โรงแรมและภัตตาคาร	4,210	4	1,075	1,966
การขนส่งทางบก สถานที่เก็บสินค้า	638	4	234	401
กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์	856	24	174	100
สัดส่วน	26.44	46.17	18.53	25.33
รวม 5 กิจกรรม	9,273	879	2,712	3,732
รวมทั้งสิ้น	35,075	1,904	14,636	14,736

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูลปี 2554

ในปี 2554 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จังหวัดอุดรธานี มีสถานประกอบการกิจกรรมทางเศรษฐกิจรวม 5 กิจกรรมมากที่สุด 35,075 แห่ง จังหวัดหนองคาย/บึงกาฬ 14,736 แห่ง จังหวัดหนองบัวลำภู 14,363 แห่ง และจังหวัดเลย 1,904 แห่ง โดยเฉพาะกิจกรรมทางเศรษฐกิจการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมรถยนต์และจักรยานยนต์มีจำนวนมากที่สุด

การขนส่งระหว่างประเทศ

ตารางที่ 2-26 แสดงข้อมูลประมาณการจำนวนใช้รถโดยสารที่ขอใบอนุญาตขนส่งระหว่างประเทศ (ไทย-ลาว)

เส้นทาง	ประมาณการจำนวนผู้โดยสารต่อปี (คน)	จำนวนเงิน(ล้านบาท)
หนองคาย – เวียงจันทน์	216,810	11.9
อุดรธานี – เวียงจันทน์	118,260	9.5
อุดรธานี – เวียง	19,710	6.3
รวม	354,780	27.7

ที่มา : จากการคำนวณของศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC)

การขนส่งทุกเส้นทางที่ไปกำแพงนครเวียงจันทน์ และประเทศลาวตอนบนส่วนใหญ่ต้องผ่านจังหวัด อุดรธานีและจังหวัดหนองคาย ทำให้ 2 จังหวัดนี้มีบทบาทและความสำคัญในด้านการขนส่งต่อไปในอนาคตอีกมาก

การเดินทางเข้า-ออก กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 2-27 แสดงข้อมูลการเดินทางเข้า-ออก

สำนักงานตรวจคน เข้าเมือง	ขาเข้า (คน)			ขาออก (คน)		
	คนต่างชาติ	คนไทย	รวมขาออก	คนต่างชาติ	คนไทย	รวมขาออก
จังหวัดหนองคาย	1,002,395	397,836	1,400,231	973,791	398,452	1,372,243
จังหวัดบึงกาฬ	27,267	11,651	38,918	26,625	12,055	38,680
จังหวัดเลย	24,739	6,797	31,536	22,610	8,150	30,760
รวม	1,454,209	1,019,034	2,473,243	1,389,951	1,016,918	2,406,869

ที่มา: สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ข้อมูลปี 2554

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติและคนไทย รวมถึงผู้มาเยี่ยมเยือนและทางเข้าออก 3 จังหวัดแนวชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมากที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น

มูลค่าการค้าชายแดน

ตารางที่ 2-28 แสดงมูลค่าการส่งออกและนำเข้าผ่านด่านศุลกากรไทย - ลาว

การค้าชายแดน อีสาน-ลาว	การส่งออก								การนำเข้า							
	2551	ร้อยละ	2552	ร้อยละ	2553	ร้อยละ	2554	ร้อยละ	2551	ร้อยละ	2552	ร้อยละ	2553	ร้อยละ	2554	ร้อยละ
ด่านหนองคาย	29,071.8	38.7	31,079	43.9	36,138.2	36.1	44,273	60.9	1,560.4	2.7	2,052.6	3.3	2,314.4	2.8	2,435	9.5
ด่านบึงกาฬ	4,597.4	6.1	5,184.9	7.3	5,033.2	5.0	3,146	4.3	601.2	0.7	519.2	0.4	281.4	0.2	306	1.2
ด่านท่าลี่	1,449.7	1.9	1,046.6	1.5	1,274.8	1.3	2,205	3.0	896.2	1.1	861.6	1.7	1,225.3	1.0	826	3.2
ด่านเชียงคาน	552.0	0.7	515.2	0.7	459.9	0.5	592	0.8	83.7	0.1	71.9	0.2	159	0.1	154	0.6
รวม	35,670.9	47.4	37,825.7	53.4	42,906.1	47.4	50,216	69.00	3,141.5	4.6	3,505.3	5.6	3,980.1	4.1	3,721	14.5

ที่มา : กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ / ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำคัญส่งเสริมการค้าชายแดนและมาตรการพิเศษทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ

การนำเข้า ในปี 2554 ด่านหนองคายมีการนำเข้ามากที่สุด ร้อยละ 9.5 และยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รองลงมาคือด่านท่าลี่ ร้อยละ 3.2 ด่านบึงกาฬ ร้อยละ 1.2 และด่านเชียงคาน ร้อยละ 0.6 ตามลำดับ

การส่งออก ในปี 2554 ด่านหนองคายมีการส่งออกมากที่สุด ร้อยละ 60.9 และยังมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น รองลงมาคือด่านบึงกาฬ ร้อยละ 4.3 ด่านท่าลี่ ร้อยละ 3.0 และด่านเชียงคาน ร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ด่านหนองคาย

นำเข้า โลหะทำด้วยเหล็ก เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม ลวดและสายเคเบิล ไม้แปรรูป เสื้อผ้าสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์ อื่นๆ ไรต์รถยนต์โดยสารและรถบรรทุก

ส่งออก น้ำมันดีเซล รถยนต์ น้ำมันเบนซิน เครื่องจักรใช้ในการก่อสร้าง ผ้าฝ้ายและด้าย เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล็กและเหล็กกล้า ยานพาหนะ ยางยานพาหนะ

ด่านบึงกาฬ

นำเข้า ไม้แปรรูป ผักและของปรุงแต่งจากผัก พืช ผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ ไม้ซุง เครื่องจักรในอุตสาหกรรม เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์โลหะทำด้วยเหล็ก

ส่งออก รถยนต์ น้ำมันดีเซล เครื่องสำอาง เครื่องหอมและสบู เหล็กและเหล็กกล้า เตาอบไมโครเวฟ เครื่องใช้ไฟฟ้า ตู้เย็น ยางยานพาหนะ

ด่านเชียงคาน

นำเข้า ธัญพืช พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช ผลิตภัณฑ์จากแร่ พืชน้ำมันและผลิตภัณฑ์ เหล็ก ผลไม้ เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด ข้าว สินแร่

ส่งออก เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ เหล็กและเหล็กกล้า เครื่องสำอาง เครื่องหอมและสบู วัตถุดิบเพื่อใช้ทำเครื่องสำอาง ตู้เย็น ธัญพืช สิ่งปรุงรส

ด้านทำลี้

นำเข้า ัญพืช ไม้แปรรูป พืชน้ำมันและผลิตภัณฑ์ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ ผลิตภัณฑ์ไม้ ผัก เส้นใยใช้ในการทอ เครื่องใช้และเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือน

ส่งออก น้ำมันดีเซล ยานพาหนะอื่นๆ รถยนต์ เหล็กและเหล็กกล้า น้ำมันเบนซิน เครื่องจักรใช้ในการก่อสร้าง ข้าวโพด กระเบื้องปูพื้น ยางยานพาหนะ

ตารางที่ 2-29 แสดงมูลค่าการส่งออกและนำเข้าผ่านด่านศุลกากรไทย – เวียดนาม ปี 2554

การค้าผ่านแดนไทย-เวียดนาม	การส่งออก	สัดส่วน (%)	การนำเข้า	สัดส่วน (%)
ด่านบึงกาฬ	1,978	26.5	10	2.4
ด่านหนองคาย	526	7.0	33	7.9
รวม	2,504	33.5	43	10.3

ที่มา : กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ

การนำเข้า ในปี 2554 ด่านหนองคายมีการนำเข้ามากที่สุด ร้อยละ 7.9 มากกว่าด่านบึงกาฬที่มีการนำเข้าเพียงร้อยละ 2.4 ส่วนการส่งออกในปี 2554 ด่านบึงกาฬมีการส่งออกมากที่สุด ร้อยละ 26.5 ซึ่งด่านหนองคายมีเพียง ร้อยละ 7.0

นำเข้า เครื่องมือ เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การทดสอบอื่นๆ ผ้าทอด้วยไหม ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่นๆ

ส่งออก ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า เคมีภัณฑ์ อนินทรีย์ เครื่องวัดรอบ เครื่องบอกความเร็ว สายไฟฟ้า สายเคเบิล ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีอื่นๆ

ด่านบึงกาฬ

นำเข้า เสื้อผ้าสำเร็จรูป พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ

ส่งออก เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ยางยานพาหนะ ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง เตารีดไมโครเวฟ เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เครื่องซักผ้าและเครื่องซักแห้ง เครื่องปรับอากาศ

การค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทั้งกับประเทศลาวมีสัดส่วนที่มากตามลำดับ คือ ด่านหนองคาย บึงกาฬ ทำลี้ เชียงคาน และประเทศเวียดนามพบว่า ด่านบึงกาฬมีศักยภาพเมื่อพิจารณาจากสัดส่วนการส่งออกสูงมาก

มูลค่าการส่งออก – นำเข้า สินค้าชายแดนและผ่านแดน

ตารางที่ 2-30 แสดงข้อมูลมูลค่าส่งออก-นำเข้าสินค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	การส่งออก				การนำเข้า			
	ปี 2553	สัดส่วน(%)	ปี 2554	สัดส่วน(%)	ปี 2553	สัดส่วน(%)	ปี 2554	สัดส่วน(%)
ภาคอีสาน	76,606	100	93,504	100	22,271	100	29,127	100
ตอนบน 1	42,308	55	52,720	56	3,955	18	3,448	12
หนองคาย	35,584	46	44,798	48	2,904	13	2,468	8
บึงกาฬ	4,983	7	5,124	5	204	1	316	1
เลย	1,741	2	2,797	3	1,051	5	980	3

ที่มา: กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ

จากตาราง มูลค่าการส่งออกของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีมูลค่าสูงสุดโดยเฉพาะที่ด่านหนองคาย ซึ่งชี้ให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญของกลุ่มจังหวัดกับมูลค่าการส่งออกและนำเข้าที่มีต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือและต่อประเทศกับประเทศลาว การขยายตัวของเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่นแล้ว ค่อนข้างจะน้อยกว่าของกลุ่มจังหวัดอื่น

ตารางที่ 2-31 แสดงรายการสินค้าส่งออกไปยังลาว 5 อันดับแรก

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2550-2554)
		ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	
1	น้ำมันดีเซล	5,187	9,285	7,389	9,931	13,917	33.3
2	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	4,476	6,181	6,351	6,534	7,793	15.7
3	น้ำมันเบนซิน	2,480	3,254	2,785	3,626	4,932	20.8
4	เครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้างและส่วนประกอบ	1,848	1,893	2,088	4,004	3,411	22.4
5	เหล็กและเหล็กกล้า	2,244	2,709	2,308	2,696	3,029	8.8
	อื่น ๆ	25,367	32,708	32,820	37,327	48,710	18.4
	รวม	41,602	56,030	53,741	64,118	81,792	19.4

ตารางที่ 2-32 แสดงรายการสินค้านำเข้าจากลาว 5 อันดับแรก

หน่วย

: ล้านบาท

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2550-2554)
		ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	
1	ทองแดงและผลิตภัณฑ์	4,047	11,623	8,021	10,122	15,324	58.4
2	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	575	1,119	1,072	1,294	1,786	37.3
3	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	471	626	827	1,018	1,658	37.7
4	ไม้แปรรูป	1,896	1,846	1,777	1,537	1,391	-7.3
5	ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้	284	594	690	790	1,021	42.3
	อื่น ๆ	3,004	5,833	5,571	8,313	8,046	33.9
	รวม	10,278	21,642	17,959	23,074	29,227	37.2

สภาพตลาดของจังหวัดชายแดน

1. สินค้านำเข้าส่วนใหญ่ เช่น โลหะทำด้วยเหล็ก เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม ลวดและสายเคเบิล ไม้แปรรูป ธัญพืช เสื้อผ้าสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์อินทรีย์ พืช รถยนต์
2. สินค้าส่งออก เป็นสินค้าเพื่อการบริโภค อุปกรณ์เครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้าง และสินค้าที่เป็นปัจจัยการผลิต เช่น น้ำมันดีเซล เบนซิน เหล็กกล้า ยานพาหนะ สินค้าเกษตร เช่น ข้าว เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์
3. สินค้าบริโภคที่ส่งออกไปประเทศลุ่มน้ำโขงเกือบทั้งหมด ไม่ได้ผลิตในภาคอีสาน
4. ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญในภาคอีสานมีทั้งการป้อนตลาดในภูมิภาค และส่งออกป้อนตลาดอื่น
5. ผลผลิตของอุตสาหกรรมทั้งการเกษตรและประมง ส่งออกไปยังประเทศในอาเซียนและนอกอาเซียน เช่น น้ำตาล สิ่งทอ แหวน
6. แนวโน้มการค้าตามแนวชายแดนจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ยังไม่มีการเตรียมการผลิตอย่างเป็นระบบเพื่อป้อนสู่ตลาดอาเซียนหรืออาเซียน

ภาพของธุรกิจชายแดนในอนาคต

การค้าตามแนวชายแดนสูงขึ้น

1. การลงทุน การผลิต และการค้าตามแนวชายแดนจะมีมากขึ้น
2. มีสิ่งอำนวยความสะดวกการค้าตามแนวชายแดนดีขึ้นหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเอื้ออำนวย สร้างความสะดวก การทำธุรกรรมได้ดีขึ้น คล่องตัวมากขึ้น
3. ธุรกิจการค้าปลีก - ค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภคมีอย่างต่อเนื่อง ทั้งการค้าสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการมีมากขึ้น
4. การค้าสินค้าในอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรมีมากขึ้น
5. สาขาบริการมีบทบาทในการขยายตัวมากขึ้น ทั้งการท่องเที่ยว การประกันภัย เป็นต้น

ระบบทางการค้า

1. คุณภาพของสินค้าจะดีขึ้น
2. มาตรฐานทางการค้าจะดีขึ้น
3. สถาบันทางการเงินจะรองรับธุรกรรมได้หลากหลายมากขึ้น
4. ขั้นตอนทางการค้าจะลดลงและรวดเร็วมากขึ้น
5. ความเชื่อมโยงทางการผลิตระหว่างประเทศจะมีมากขึ้น
6. กฎเกณฑ์ชัดเจนและปฏิบัติง่ายขึ้น
7. กฎหมายระหว่างประเทศจะเข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลมากขึ้น
8. ความร่วมมือสูงขึ้นในขณะเดียวกันการแข่งขันก็สูงขึ้น

ระบบการบริหารตามชายแดน

1. บทบาทใหม่ของการปกครองในพื้นที่มีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น เช่น เมืองตามแนวชายแดน และเมืองขึ้นในเพื่อเอื้อต่อการค้าการลงทุน

พื้นที่มีศักยภาพและโอกาสการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การค้า และการบริการ

เนื่องจากตั้งอยู่ตอนบนของภาคและมีบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน มีถนนสายหลักคือสายมิตรภาพ มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านคือ สปป.ลาว และมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งแรกของประเทศในกลุ่มจังหวัด ที่จังหวัดหนองคาย และมีสะพานมิตรภาพน้ำเหืองที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

การท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากรายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ที่อันดับ 2 ของภาค ซึ่งมีทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เนื่องจากมีภูมิประเทศสวยงาม มีสภาพภูมิอากาศหนาวเย็นในช่วงฤดูหนาว มีอุทยานแห่งชาติหลายแห่ง เช่น ภูกระดึง ภูหลวง ภูเรือ และแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติริมแม่น้ำโขง เช่น เชียงคาน นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นของพื้นที่ เช่น แหล่งอารยธรรมมรดกโลกบ้านเชียง รวมทั้งการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เมืองหลวงพระบาง สปป.ลาว ซึ่งเป็นมรดกโลก และเมืองเว้ของประเทศเวียดนาม ได้

นอกจากนี้ ยังมีปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น บั้งไฟพญานาค และงานเทศกาลประเพณีที่สำคัญมีความโดดเด่น เช่น การละเล่นผีตาโขน เป็นต้น โดย ในปี 2553 กลุ่มจังหวัดฯ มีนักท่องเที่ยวประมาณ 8,252,730 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 2,788,823 คน และชาวต่างประเทศ 5,463,907 คน โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 10,242.2 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากในประเทศ นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศยังมีสัดส่วนที่น้อย

บทบาทของกลุ่มจังหวัดฯ ที่สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้วิเคราะห์และกำหนดไว้ กลุ่มจังหวัดฯ ควรจะมีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี และประกอบนโยบายรัฐบาลที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งทิศทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การตระหนักในเรื่องของภาวะโลกร้อน พลังงานทดแทนและอื่นๆ ที่มีแนวโน้มของโลก ปัจจุบันทำให้นักท่องเที่ยวหันมานิยมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศน์มากยิ่งขึ้น ด้วยภูมิประเทศตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และเชิงอนุรักษ์จึงเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจุดเด่นที่น่าสนใจ

จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 2-33 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยว

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	2550			2551			2552			2553		
	หน่วย : คน			หน่วย : คน			หน่วย : คน			หน่วย : คน		
	ไทย	ตปท.	รวม	ไทย	ตปท.	รวม	ไทย	ตปท.	รวม	ไทย	ตปท.	รวม
กลุ่มจังหวัด	2,555,074	117,984	2,673,053	2,271,541	102,984	2,374,252	2,561,345	113,739	2,675,084	2,788,823	5,463,907	8,252,730
อุดรธานี	1,356,595	75,387	1,431,982	1,173,448	62,673	1,236,121	1,579,401	75,8063	1,655,264	1,869,539	72,282	1,941,821
เลย	549,320	9,924	559,244	511,320	6,905	518,225	377,170	9,470	386,640	534,748	14,163	548,911
หนองบัวลำภู	156,386	733	157,119	142,768	691	143,459	97,614	887	98,501	103,016	477	103,493
หนองคาย	492,773	31,940	524,713	444,005	32,715	476,720	507,160	27,519	534,679	932,740	40,803	973,543

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นักท่องเที่ยว คือ ผู้เดินทางมาพักค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน

ในปี 2553 รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้มาเยี่ยมเยือนเป็นจำนวน 10,242.2 ล้านบาท ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่มาจากนักท่องเที่ยวในประเทศจำนวน 9,461.3 ล้านบาท และมาจากต่างประเทศจำนวน 780.9 ล้านบาท ยังคงมีสัดส่วนของรายได้ที่มาจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศจำนวนน้อย

ตารางที่ 2-34 แสดงรายได้จากนักท่องเที่ยว ปี 2553

ภาค/กลุ่มจังหวัด	จำนวนผู้เยี่ยมเยือน		จำนวนนักท่องเที่ยว		จำนวนนักท่องเที่ยว		รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือน			จำนวนโรงแรมและห้องพัก	
	หน่วย : คน		หน่วย : คน		หน่วย : คน		หน่วย : ล้านบาท			หน่วย : แห่ง, ห้อง	
	2553		2553		2553		2553			2553	
	ไทย	ตปท.	ไทย	ตปท.	ไทย	ตปท.	ไทย	ตปท.	รวม	โรงแรม	ห้องพัก
ตอนบน 1	5,328,069	392,203	2,788,823	5,463,907	1,888,026	264,478	9,461.3	780.9	10,242.2	0	11,078
อุดรธานี	2,482,695	109,314	1,869,539	72,282	613,156	37,032	5,330.4	359.0	5,689.3	0	5,129
เลย	1,025,569	18,898	534,748	14,163	490,821	4,735	1,325.8	41.2	1,367.0	0	2,274
หนองบัวลำภู	208,688	878	103,016	477	105,672	401	124.6	1.3	125.9	0	230
หนองคาย	1,611,117	263,113	932,740	40,803	678,377	222,310	2,680.5	379.5	3,059.9	0	3,045

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ

- เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น
- วัฏจักรการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและประเทศคู่เจรจาเปลี่ยนแปลงเร็วมากขึ้นและมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดรุนแรงมากขึ้น

ในประเทศ

- การพัฒนาเข้าสู่ AEC ทำให้เศรษฐกิจกระจายตัวออกไปจังหวัดชายแดน จังหวัดชายแดนมีความสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
- การเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าและออกมีมากขึ้นโดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมือเข้ามาตามความต้องการของกลุ่มจังหวัดและของประเทศ
- นักลงทุนจากต่างประเทศมาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ผลจากภัยพิบัติ อุทกภัยจากภาคกลาง ความไม่สงบใน 3 ชายแดนภาคใต้และแผ่นดินไหว ทำให้นักลงทุนมาลงทุนในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มากขึ้น

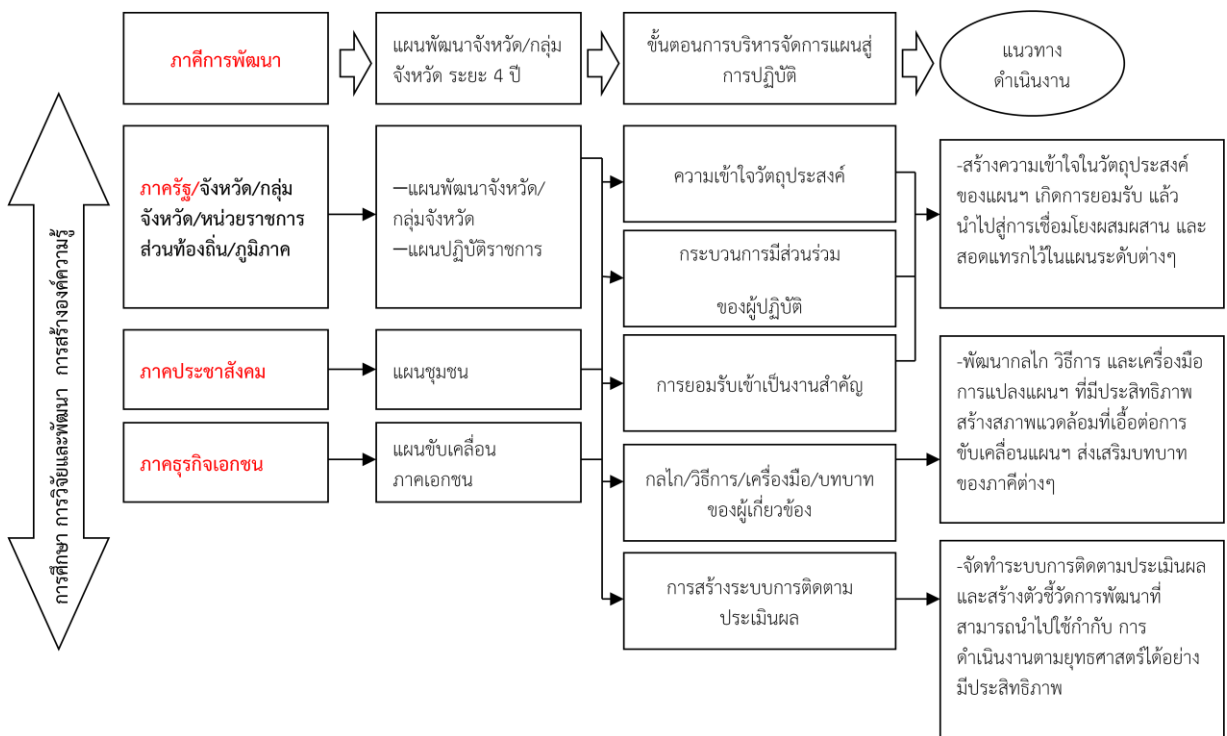
ระหว่างประเทศ

1. การค้าการลงทุนเปลี่ยนมาอยู่ในภูมิภาคมากขึ้นเพราะปัญหาเศรษฐกิจของสหรัฐและยุโรป ทำให้นักลงทุนกลุ่มหนึ่งหาช่องทางและโอกาสการลงทุนในประเทศไทย รวมทั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. การค้าการลงทุนกระจายตัวไปตามประเทศเติบโตใหม่ BRICS โดยเฉพาะจีน มีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. การที่ต้องดำเนินการตามพันธะ ข้อตกลงระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มประเทศอาเซียนทำให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ผูกพันกับพันธะข้อตกลงกับสมาชิกในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียนใหม่
4. ที่ผ่านมามีโอกาสของไทยและในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าไปลงทุนในอาเซียนเก่าและอาเซียนใหม่มากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ที่เข้าไปลงทุนในประเทศลาว
5. เงินบาทมีอิทธิพลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้นโดยเฉพาะกับประเทศลาว
6. การพัฒนาเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ทำให้การขนส่งปัจจัยการผลิตและสินค้าสะดวกมากขึ้น มีเทคโนโลยีการสื่อสารระหว่างประเทศที่ทันสมัย ทำให้เกิดธุรกรรมทางการลงทุนและการค้ารวดเร็วมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การวิเคราะห์ศักยภาพและโอกาสในการพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 2-35 แสดงภาพรวมสาขาการผลิตโดยดูจาก GPP

ภาค/กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ/จังหวัด	ผลิตภัณฑ์ประเทศ/ภาค และจังหวัด (GDP/GRP/GPP)							
	ภาคเกษตร	สัดส่วน (ร้อยละ)	ภาคอุตสาหกรรม	สัดส่วน (ร้อยละ)	ภาคการค้า	สัดส่วน (ร้อยละ)	ภาคบริการ (3 สาขา)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ประเทศ	381,401	100	1,974,311	100	610,706	100	348,389	100
ตะวันออกเฉียงเหนือ	83,054	21.78	80,650	4.08	97,281	15.93	60,363	17.33
		100		100		100		100
ตอนบน 1	14,268	17.2	8,205	10.2	15,952	16.4	9187	15.2
		30.0		17.2		33.5		19.3
อุดรธานี	4,902	5.9	4,805	6	7,613	7.8	4197	7
หนองบัวลำภู	1,936	2.3	493	0.6	1,310	1.3	1042	1.7
หนองคาย/บึงกาฬ	3,710	4.5	2,079	2.6	4,084	4.2	2053	3.4
เลย	3,719	4.5	827	1	2,945	3	1,895	3.1

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2553

หมายเหตุ: 1. จังหวัดบึงกาฬรวมอยู่ในจังหวัดหนองคาย

2. ภาคบริการ 3 สาขาได้แก่ 1) สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 2) การศึกษา 3) การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์

สิ่งที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นในการพัฒนาในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด มีดังนี้

1) **ด้านการเกษตร** รายได้จากภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 อยู่อันดับ 4 ใกล้เคียงกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (อันดับ 3) สัดส่วนร้อยละ 17.2 ของภาค ซึ่งกลุ่มจังหวัดสามารถสร้างรายได้จากภาคการเกษตรได้มากกว่าภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้า และภาคบริการ

1.1) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ปลูกยางพาราเป็นอันดับ 1 ของภาค มีพื้นที่ปลูกมากในจังหวัดบึงกาฬ จังหวัดเลย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดหนองบัวลำภู ตามลำดับ

1.2) มีพื้นที่การเพาะปลูกข้าวมากเป็นอันดับ 4 ของภาค ปลูกมากในจังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ และเลย ตามลำดับ

1.3) พืชพลังงานทดแทน อ้อยโรงงานมีพื้นที่ปลูกมากเป็นอันดับ 3 ของภาค โดยปลูกมากในจังหวัดอุดรธานี

1.4) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังน้อยสุดในกลุ่มพืชเศรษฐกิจ

1.5) มีการทำปศุสัตว์หลากหลายส่วนใหญ่เลี้ยงไก่ กระบือ โคเนื้อ และ สุกร ตามลำดับโดยเฉพาะเกษตรกรในจังหวัดอุดรธานี และหนองคาย

2) **ด้านอุตสาหกรรม** รายได้จากภาคอุตสาหกรรมเป็นอันดับ 3 ของภาค

2.1) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

2.2) จำนวนโรงสีข้าวมากเป็นอันดับ 4 ของภาค

2.3) จำนวนโรงงานน้ำตาล 4 แห่ง ตั้งอยู่ในจังหวัดอุดรธานี 3 แห่ง คือโรงงานน้ำตาลเกษตรผล โรงงานน้ำตาลกุมภวาปี โรงงานน้ำตาลทรายขาวเริ่มอุดม จังหวัดหนองบัวลำภูมีหนึ่งโรงงาน คือ โรงงานน้ำตาลเอราวัณ

2.4) ในปี 2554 มีจำนวนโรงงานแปรรูปยางดิบ 32 แห่ง อยู่ในจังหวัดอุดรธานี 1 6 แห่ง จังหวัดบึงกาฬ 8 แห่ง จังหวัดหนองคาย 5 แห่ง จังหวัดหนองบัวลำภู 2 แห่ง และจังหวัดเลย 1 แห่ง

2.5) อุตสาหกรรมการแปรรูปมันสำปะหลัง จังหวัดอุดรธานีมี 3 แห่ง และจังหวัดเลย 1 แห่ง

3) **ด้านบริการ** สามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 สัดส่วนร้อยละ 15.2 มากกว่าภาคอุตสาหกรรม

3.1) ด้านการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เช่น วัดถ้ำศรีมงคล พระธาตุหนองคาย (จังหวัดหนองคาย) พระธาตุดอนแก้ว พระพุทธบาทบัว พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเชียง วัดทิพย์รัตนมิต

(จังหวัดอุดรธานี) การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่ ภูกระดึง (จังหวัดเลย) น้ำตกธารทอง น้ำตกธารทิพย์ (จังหวัดหนองคาย) น้ำตกเจ็ดสี น้ำตกตาดกีนีร์ บึงโขงหลง ภูทอก (จังหวัดบึงกาฬ) เป็นต้น จำนวนผู้มาเที่ยวอยู่อันดับสามของภาค ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวในประเทศนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากสปป.ลาว ผ่านทางด่านที่จังหวัดหนองคาย จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติอื่นยังน้อย และกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มเฉพาะและไม่หลากหลาย

3.2) ด้านสุขภาพ มีจำนวนโรงพยาบาลรองรับผู้ป่วยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน 64 แห่ง ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในจังหวัด อุดรธานี หนองคาย ทั้งของรัฐและเอกชนที่เป็นที่มีผู้ป่วยมาใช้บริการมากเช่นโรงพยาบาลนอร์ทอีสเทอร์น-วัฒนา อุดรธานี โรงพยาบาลเอกอุดร และโรงพยาบาลอุดรธานี โรงพยาบาลรวมแพทย์หนองคาย โรงพยาบาลหนองคายวัฒนา รวมถึงโรงพยาบาลประจำจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

3.3) ด้านการศึกษา จำนวนสถาบันระดับอุดมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 อยู่อันดับ 3 ของภาค เท่ากับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีสถาบันระดับอุดมศึกษาจังหวัดละ 2 แห่ง ส่วนจังหวัดเลยมีจำนวน 5 แห่งแสดงให้เห็นว่ามีความพร้อมในการให้บริการด้านการศึกษา สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาเป็นแรงงานที่หลากหลายสาขาวิชาชีพ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นต้น

4) ด้านการค้า รายได้จากการค้าเป็นอันดับที่ 4 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีพื้นที่ติดกับสปป.ลาวหลายด่าน ได้แก่ด่านหนองคาย ด่านท่าลี่ ด่านเชียงคาน และด่านบึงกาฬ ซึ่งมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกสูงสุดในด้านหนองคายร้อยละ 60.9 ของด่านในภาคเป็นพื้นที่สำคัญในการทำ การตลาดทำการค้ากับเพื่อนบ้านโดยเฉพาะในสปป.ลาว นอกจากนี้ไม่เพียงแค่อำเภอชายแดนเท่านั้น ยังมีการค้าผ่านแดนไปประเทศเวียดนาม

สังคมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนประชากรทั้งสิ้นจำนวน 3,593,082 คน แยกเป็นชาย 1,801,875 คน แยกเป็นหญิง 1,791,207 คน จังหวัดอุดรธานี มีจำนวนประชากรมากที่สุด 1,548,107 คนรองลงมาเป็นจังหวัดเลย 624,920 คน จังหวัดหนองคาย 509,870 คน จังหวัดหนองบัวลำภู 502,551 คนและ จังหวัดบึงกาฬ มีจำนวนประชากรน้อยที่สุด 407,643 คน กลุ่มจังหวัดฯ มีความหนาแน่น 78.7 ความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ จังหวัดอุดรธานี 34.2 จังหวัดเลย 33.3 จังหวัดบึงกาฬ 12.5 จังหวัดหนองบัวลำภู 11.2 และจังหวัดหนองคาย 8.8 ตามลำดับ จำแนกเป็นรายจังหวัด ดังนี้

ตารางที่ 2-36 แสดงข้อมูลโครงสร้างประชากร

หน่วย : คน

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	อัตราการเพิ่มของประชากร									
	2550		2551		2552		2553		2554	
	จำนวน	+ -	จำนวน	+ -	จำนวน	+ -	จำนวน	+ -	จำนวน	+ -
กลุ่มจังหวัด ฯ	3,546,445	0.26	3,560,449	0.39	3,597,883	1.05	3,584,657	-0.37	3,593,082	0.24
อุดรธานี	1,530,686	0.20	1,535,629	0.32	1,538,940	0.22	1,544,786	0.38	1,548,107	0.21
เลย	615,538	0.36	618,423	0.47	620,780	0.38	624,066	0.53	624,920	0.14
หนองบัวลำภู	497,603	0.18	499,520	0.39	500,913	0.28	502,868	0.39	502,551	-0.06
หนองคาย	902,618	0.34	906,877	0.47	907,250	0.04	912,937	0.63	509,870	-44.15
บึงกาฬ	na	na	na	na	na	na	na	na	407,643	na

ที่มา : สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ข้อมูล 31 ธ.ค. 54 หมายเหตุ : na ไม่มีการเก็บข้อมูล

จากโครงสร้างข้อมูลของประชากรพบว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรของจังหวัดค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดหนองคาย อัตราการเพิ่มของประชากรลดลงถึง 44.15 ซึ่งเห็นว่า ประชากรส่วนหนึ่งของ 44.15 แยกตัวออกจากจังหวัดหนองคาย อย่างไรก็ตามพบว่าอัตราการเพิ่มของประชากรของจังหวัดหนองบัวลำภูลดลง และอัตราการเพิ่มขึ้นของจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดเลย เพิ่มขึ้น 0.21 และ 0.14 ตามลำดับและประชากรส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในจังหวัดอุดรธานีเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 2-37 แสดงพื้นที่ / ความหนาแน่น ปี 2554

จังหวัด / กลุ่มจังหวัด	ประชากร			
	2554	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่น(คน/ตร.กม.)
กลุ่มจังหวัด ฯ	3,593,082	21,465,938	34,346.20	78.7
อุดรธานี	1,548,107	7,331,439	11,730.30	34.2
เลย	624,920	7,140,383	11,424.60	33.3
หนองบัวลำภู	502,551	2,411,929	3,859.00	11.2
หนองคาย	509,870	1,891,256	3,026.50	8.8
บึงกาฬ	407,643	2,690,625	4,305.00	12.5

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ความหนาแน่นของพื้นที่พบว่า จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดเลย มีความหนาแน่นคนต่อตารางกิโลเมตรมากที่สุด และจังหวัดที่เหลือน้อยกว่าความหนาแน่นคนต่อตารางกิโลเมตรน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดหนองคายที่มีความหนาแน่นคนต่อตารางกิโลเมตรน้อยที่สุด

การศึกษา

การศึกษา จำนวนสถาบันอุดมศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 อยู่อันดับ 3 ของภาค เท่ากับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีสถาบันระดับอุดมศึกษาจังหวัดละ 2 แห่ง ส่วนจังหวัดเลยมี 5 แห่ง แสดงให้เห็นว่ามีความพร้อมในการให้บริการด้านการศึกษา สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาเป็นแรงงานมรลหลายสาขาวิชาชีพ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นต้น

การสาธารณสุข

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีจำนวนโรงพยาบาลรองรับผู้ป่วยทั้งภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน 64 แห่ง ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย ทั้งของรัฐ และเอกชนที่มีผู้ป่วยมาใช้บริการมาก เช่น โรงพยาบาลนอร์ทอีสเทอร์น-วัฒนา อุดรธานี โรงพยาบาลเอกอุดร และ โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี โรงพยาบาลรวมแพทย์หนองคาย โรงพยาบาลหนองคายวัฒนา รวมถึงโรงพยาบาลประจำจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ซึ่งเป็นที่ทราบกันว่ามาตรฐานการรักษาพยาบาลของประเทศ ไทยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน และกลุ่มจังหวัดตอนบน 1 มีความได้เปรียบในเชิงของพื้นที่ ที่ติดต่อกับ สปป. ลาวได้สะดวก และรวดเร็ว จึงเป็นโอกาสในด้านการตลาดการรักษาพยาบาล

ข้อมูลด้านสุขภาพ / การศึกษาของกลุ่มจังหวัดตอนบน 1

ตารางที่ 2-38 แสดงข้อมูลด้านสุขภาพ/การศึกษารายจังหวัด

อีสานบน 1	ด้านสุขภาพ					การศึกษา
	ผู้ป่วย (ล้านคน)	สัดส่วน (%)	โรงพยาบาล (แห่ง)	สัดส่วน (%)	แพทย์ ต่อประชากร	สถาบันอุดมศึกษา
รวม	10	100	64	100	6,032	9
อุดรธานี	4	40	25	39	4,701	2
เลย	3	25	15	23	5,763	3
หนองบัวลำภู	1	14	7	11	6,971	2
หนองคาย/บึงกาฬ	2	21	17	27	6,692	2

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูลปี 2553

การบริโภค

รายได้เฉลี่ยต่อหัว (Per capita GRP) ในปี 2553 มี GRP เฉลี่ย 46,728.52 บาทต่อคน เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ที่มีค่าเฉลี่ย 45,766 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 เมื่อเทียบกับปี 2552 จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวสูงที่สุด 3 อันดับแรกของภาค ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น (82,211 บาท) จังหวัดเลย (70,127 บาท) และจังหวัดนครราชสีมา (61,136 บาท) ส่วน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ (35,986 บาท) จังหวัดศรีสะเกษ (36,142 บาท) และ จังหวัดหนองบัวลำภู (36,734 บาท)

ตารางที่ 2-39 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัว

หน่วย : บาท / ร้อยละ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ปี 2552	ปี 2553	YoY
ภาค ตอน.	45,766	46,729	2.1
ตอนบน 1	45,959	50,981	10.9
ตอนบน 2	39,281	43,228	10.0
ตอนกลาง	53,951	53,771	(0.3)
ตอนล่าง 1	46,457	46,713	0.6
ตอนล่าง 2	37,982	38,950	2.5

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

รายได้ต่อครัวเรือน ค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือน หนี้สินต่อครัวเรือน ในปี 2554 รายได้ต่อครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี 2553 จำนวน 14,900 บาทต่อครัวเรือน เป็น 17,838 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือน และหนี้สินต่อครัวเรือน ปี 2554 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2553 เป็น 14,367 บาทต่อเดือน และ 138,369 บาทต่อครัวเรือน ตามลำดับ แสดงว่าประชาชนมีการนำเงินธนาคารมาใช้มากขึ้น ดังนั้นควรที่จะมีการบริหารจัดการมากขึ้น

ตารางที่ 2-40 แสดงรายได้ต่อครัวเรือน ค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือน หนี้สินต่อครัวเรือน

หน่วย : บาทต่อครัวเรือน

ภาค/กลุ่ม จังหวัด	รายได้ต่อครัวเรือน		ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือน		ร้อยละ	หนี้สินต่อครัวเรือน		ร้อยละ
	2552	2554		2553	2554		2552	2554	
ภาค ตอน.	14,900	17,838	-19.72	13,359	14,367	-7.57	117,890	138,369	-17.37
ตอนบน 1	14,644	18,523	-26.49	15,966	16,535	-3.56	98,905	118,838	-20.15

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติหมายเหตุ รายได้ต่อครัวเรือน หนี้สินต่อครัวเรือน เก็บข้อมูลทุก 2 ปี

รายได้หลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาจากภาคบริการ ภาคการค้า และภาคการเกษตร ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเริ่มมีบทบาทในการเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของภาคมากขึ้น โครงสร้างการผลิตในช่วงปี 2551-2553 ณ ราคาของปี 2531 ขึ้นอยู่กับภาคบริการ ร้อยละ 16.8 มีแนวโน้มสัดส่วนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ภาคการค้ามีสัดส่วนร้อยละ 16.4 และภาคการเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 17.2 มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย ส่วนภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 10.2 ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2-41 แสดงโครงสร้างการผลิตรายสาขาจำแนกรายกลุ่มจังหวัด ปี 2553 ณ ราคาของปี 2531

หน่วย : ล้านบาท / ร้อยละ

ภาค	ตอนบน 1	ตอนบน 2	ตอนกลาง	ตอนล่าง 1	ตอนล่าง 2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผลิตภัณฑ์ภาค	70,480	36,296	132,487	140,913	72,081	452,256
	15.6	8.0	29.3	31.2	15.9	100.0
ภาคเกษตร	14,268	6,788	19,051	28,644	14,302	83,054
	17.2	8.2	22.9	34.5	17.2	100.0
ภาคอุตสาหกรรม	8,205	2,396	40,222	24,289	5,538	80,650
	10.2	3.0	49.9	30.1	6.9	100.0
ภาคการค้า	15,952	9,081	23,845	29,684	18,720	97,281
	16.4	9.3	24.5	30.5	19.2	100.0
ภาคบริการ	32,055	18,031	49,369	58,295	33,520	191,269
	16.8	9.4	25.8	30.5	17.5	100.0

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สศช.

สัดส่วนคนจน ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 2-41 ความยากจน สัดส่วนคนจน และจำนวนคนจนปี 2552-2553

ภาค/กลุ่มจังหวัด	เส้นความยากจน (บาท/คน/เดือน)		สัดส่วนคนจน (ร้อยละ)		จำนวนคนจน (พันคน)	
	2552	2553	2552	2553	2552	2553
ภาค ตอ.น.	1,474	1,583	14	14	3,054.1	3,003.5
ตอนบน 1	1,465	1,578	10	7	330.2	223.1
ตอนบน 2	1,480	1,590	15	20	350.7	470.0
ตอนกลาง	1,487	1,597	14	14	621.3	677.2
ตอนล่าง 1	1,468	1,573	15	13	939.5	839.4
ตอนล่าง 2	1,471	1,577	17	16	812.4	793.8

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย สศช.
การคำนวณ : สัดส่วนคนจน คำนวณจากจำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจนหารด้วย
จำนวนประชากรทั้งหมด และจำนวนคนจน หมายถึงจำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจน

วัยแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ตารางที่ 2-42 แสดงร้อยละประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีงานทำ แยกตามระดับการศึกษา ปี 2552

กลุ่มจังหวัด	ไม่ได้รับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา
ประเทศ	3.0	52.6	25.3	3.4	15.3
ภาค ตอ.น.	1.4	61.6	24.5	2.2	10.4
ตอนบน 1	0.8	60.9	24.1	2.1	12.0
ตอนบน 2	2.3	61.2	25.1	1.8	9.5
ตอนกลาง	0.6	60.8	25.0	2.6	10.9
ตอนล่าง 1	2.3	61.3	23.9	2.4	10.1
ตอนล่าง 2	1.1	63.6	24.3	1.7	9.2

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรปี 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ประชากรเข้าถึงบริการสาธารณสุขมากขึ้น แต่มีปัญหาสุขภาพ

ตารางที่ 2-43 แสดงด้านสาธารณสุข ปี 2553

กลุ่มจังหวัด	ผู้ป่วยเข้ารักษาพยาบาล (ล้านครั้ง)	%	โรงพยาบาล(แห่ง)	%	แพทย์ต่อประชากร (คน)
ภาค	57	100	492	100	6,534
ตอนบน 1	10	17	64	13	6,032
ตอนบน 2	4	8	39	8	7,180
ตอนกลาง	14	24	78	16	5,589
ตอนล่าง 1	18	31	235	48	6,935
ตอนล่าง 2	11	20	76	15	6,937

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ประเด็นปัญหา

1. แพทย์กระจุกตัวในเมืองใหญ่ โดยเฉพาะเมืองที่มีมหาวิทยาลัย หรือมีสถานศึกษาสอนแพทย์ หรือโรงพยาบาลขนาดใหญ่
2. หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่แพร่หลายในทุกระดับจนสามารถสื่อสารได้ และไม่มีทางเลือกเรียนภาษาอาเซียน และ อาเซียน+ เป็นภาษาที่ 2
3. ไม่นิยมเรียนสายวิชาชีพ ทำให้ขาดแรงงานทักษะ
4. มาตรฐานการเรียนการสอนในเมืองและชนบทมีความแตกต่างกันมาก
5. ผู้สำเร็จการศึกษาไม่สามารถประกอบอาชีพอิสระ หรือจ้างงานตัวเองได้
6. ขาดการบริหารจัดการที่เป็นระบบที่เชื่อมโยงกับภาคอื่นในประเทศในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม

1. การเคลื่อนย้ายแรงงาน ทำให้เกิดสังคมที่ผสมผสานวัฒนธรรม เชื้อชาติ วิถีชีวิต และประเพณี ประชาชนต้องปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นบางส่วนได้รับผลกระทบมากขึ้น
2. ที่ผ่านมามีความรู้ทางด้านภาษาประเทศเพื่อนบ้านมีความจำเป็นและจำเป็นมากยิ่งขึ้นในอนาคต
3. สังคมเมืองขยายตัวมากขึ้นและมีสังคมเมืองใหญ่มากขึ้น มีมหานครมากขึ้น มีความต้องการปกครองตัวเองมากขึ้น
4. พฤติกรรมคนมีความซับซ้อนมากขึ้น มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างกว้างขวางมากขึ้น
5. ผลของการใช้เทคโนโลยี ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองและต่อผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยใช้สื่อเทคโนโลยีมีมากขึ้น แต่สื่อสัมพันธ์ที่ไม่ใช่เทคโนโลยีมีน้อยลง
6. เกิดช่องว่างของการใช้เทคโนโลยี ส่งผลต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้สูงอายุทำให้เกิดช่องว่างของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากยิ่งขึ้นเรื่อย
7. การแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ต้องการเอาชนะมากขึ้นและการยึดติดทางด้านวัตถุมากขึ้น ทำให้คนมีความเสื่อมทางด้านจิตใจมีมากขึ้น
8. ครอบครัวเปลี่ยนแปลงเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น และปฏิสัมพันธ์คนในครอบครัวลดลง
9. เกิดภาวะเบียดเบียนใหม่ ๆ ขึ้นในสังคม แต่เป็นภาวะเบียดเบียนที่เกิดขึ้นมักตามหลังปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอ

การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1.1 การพัฒนาแหล่งน้ำทำให้มีพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้นแต่ยังเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการใช้น้ำ ในปี 2552 มีพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์ทั้งสิ้น 8.66 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.9 ของพื้นที่การเกษตรของภาค โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นมากที่สุด จำนวน 30,733 ไร่ รองลงมา คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โดยมีพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์ต่อพื้นที่เกษตรมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 จังหวัดที่มีพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์ต่อพื้นที่เกษตรน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ (ร้อยละ 6.5) รองลงมา คือ จังหวัดหนองบัวลำภู (ร้อยละ 7.1) จังหวัดอุดรธานี (ร้อยละ 9.3) และจังหวัดเลย (ร้อยละ 9.8) ตามลำดับ ปัจจุบันความต้องใช้น้ำในภาคมีแนวโน้มสูงขึ้น และในปี 2564 ความต้องการใช้น้ำจะเพิ่มเป็น 48,215 ล้าน ลบ.ม. มากกว่าปัจจุบัน 54 เท่า (กรมทรัพยากรน้ำ 2548) แม้จะสามารถพัฒนาระบบชลประทานได้แต่ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้น้ำของประชากรในภาค

ตารางที่ 2-44 แสดงพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์

หน่วย : ไร่ / ร้อยละ

กลุ่มจังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ ขป./รับประโยชน์ (ไร่)	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	พ.ท.ขป.ต่อพ.ท.เกษตร	พ.ท.มีศักยภาพขป.(ไร่)
ตอนบน 1 (อ.ด.,ลย.,น.ภ.,น.ค.,บ.ภ.)	21,466,425	1,088,420	10,088,984	10.7	747,413

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

1.2 ความสามารถในการกักเก็บน้ำยังต่ำทั้งที่ปริมาณน้ำท่ามีมาก : ปริมาณน้ำท่าที่ไหลผ่านภาคเฉลี่ย 61,513 ล้าน ลบ.ม. ต่อปี มาจากลุ่มน้ำโขง 30,769 ล้าน ลบ.ม. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีปริมาณลดลง ในปี 2548 มีความจุ 109 ล้าน ลบ.ม. ปี 2549 ความจุ 92 ล้าน ลบ.ม. ปี 2550 ความจุ 110 ล้าน ลบ. ปี 2551 ความจุ 118 ล้าน ลบ.ม. ปี 2552 ความจุ 114 ล้าน ลบ.ม. และในปี 2553 อ่างเก็บน้ำห้วยหลวง มีความจุลดลงที่ 64 ล้าน ลบ.ม. (ที่มา : กรมชลประทาน)

1.3 ทรัพยากรป่าไม้เหลือเพียงร้อยละ 16.4 ของพื้นที่ทั้งหมดของภาค แม้ว่าจะมีการปลูกป่ามากขึ้นแต่เนื่องจากความต้องการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรยังคงเพิ่มขึ้น ปี 2552 ภาคมีพื้นที่ป่าไม้จำนวน 17.3 ล้านไร่ (ร้อยละ 16.4 ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ 16.1 ของพื้นที่ป่าทั่วประเทศ) เพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 1.97 ล้านไร่ โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) มีพื้นที่ป่ามากที่สุด จำนวน 5.5 ล้านไร่ รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (อุดรธานี เลย หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ) จำนวน 4.1 ล้านไร่ ส่วนกลุ่มที่น้อยที่สุด คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์) จำนวน 1.8 ล้านไร่

ตารางที่ 2-45 แสดงพื้นที่ป่าไม้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลุ่มจังหวัด	พื้นที่ป่าไม้ ปี 2549 (ไร่)	ร้อยละ ของ พื้นที่ กลุ่ม	พื้นที่ป่าไม้ ปี 2551 (ไร่)	ร้อยละ ของ พื้นที่ กลุ่ม	พื้นที่ป่าไม้ ปี 2552 (ไร่)	ร้อยละ ของ พื้นที่ กลุ่ม	ร้อยละ ของ พื้นที่ภาค
ตอนบน 1 (อ.ด.ล.น.ภ.น.ค.บ.ก.)	3,683,806	17.2	4,104,876	19.1	4,103,420	19.1	3.9

ที่มา : เว็บไซต์กรมป่าไม้ 2551 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช 2552

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 ปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี 2551 ขยะชุมชนในเขตเทศบาลของภาคมีทั้งสิ้น 4,267 ตัน/วัน เพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 1,297 ตัน/วัน แต่ของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมมีแนวโน้มลดลงจำนวน 0.064 , 0.115 และ 0.046 ในปี 2549 , 2550 และ 2551 ตามลำดับ ปัญหาขยะมูลฝอยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในเขตเทศบาลหรือเมืองใหญ่ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรรวมถึงพฤติกรรม การทิ้งขยะที่ยังไม่มีการคัดแยกขยะ โดยเมื่อเทียบปริมาณการเพิ่มขึ้นจากปี 2547 และปี 2552 พบว่า ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจาก 145 ตัน/วัน เป็น 160-170 ตัน/วัน ซึ่งปัจจุบันพื้นที่ที่ใช้กำจัดขยะหลายแห่ง เริ่มไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากพื้นที่มีจำกัดและมีปริมาณขยะที่ต้องนำมาฝังกลบเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งยังไม่มี การคัดแยกขยะเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร

2.2 คุณภาพแหล่งน้ำมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยเฉพาะน้ำอูน น้ำสงคราม ลำน้ำเลย ที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม

ตารางที่ 2-46 แสดงคุณภาพแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
เลย	พอใช้	พอใช้	พอใช้	เสื่อมโทรม	พอใช้	เสื่อมโทรม
หนองหาน	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้

ที่มา : รายงานสถานการณ์มลพิษประเทศไทย (2552)

3. สถานการณ์ภัยพิบัติ

3.1 สถานการณ์ภัยแล้งของภาคมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น แม้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำของภาคจะมีแนวโน้มคงที่ แต่มีความแปรปรวนของสภาพอากาศของภาคสูง และลักษณะทางกายภาพของดินมีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำถึงต่ำมาก ไม่มีแหล่งน้ำชลประทานครอบคลุม น้ำใต้ดินไม่เพียงพอในฤดูแล้งบ่อบาดาลขาดการบำรุงรักษา

ตารางที่ 2-47 แสดงสถานการณ์ภัยแล้ง ปี 2549 และ ปี 2552

กลุ่มจังหวัด	ปี 2549			ปี 2552		
	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	งบทที่ใช้ (ล้านบาท)	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	งบทที่ใช้ (ล้านบาท)
ภาค	20,622	1,905,721	1,069.9	27,317	2,707,241	466.7
ประเทศ	31,115	2,960,824	1,159.2	38,170	3,531,570	1,344.6
ร้อยละของประเทศ	66.3	64.4	49.6	58.1	60.2	41.6
ตอนบน 1	3,903	400,021	153.4	4,039	460,016	175.7
ร้อยละของภาค	18.9	21.0	14.3	14.8	17.0	20.3

ที่มา : ประมวลข้อมูลตามกลุ่มพื้นที่ จากข้อมูลรายจังหวัดของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.2 สถานการณ์น้ำท่วมมีโอกาสเกิดในพื้นที่ลุ่มน้ำและพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากน้ำป่าไหลหลาก จากสภาพความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศ ส่งผลให้ร่องมรสุมในช่วงฤดูฝนมรสุมเคยพัดผ่านประเทศเริ่มจากตอนบนเลื่อนลงไปยังตอนล่างของประเทศ ส่งผลให้เกิดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างรุนแรง เนื่องจากน้ำป่าไหลหลาก

ตารางที่ 2-48 แสดงสถานการณ์ภัยแล้ง ปี 2549 และ ปี 2552

จังหวัด	พืช		ปศุสัตว์		ประมง	
	เกษตรกร(ราย)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร(ราย)	รวม (ตัว)	เกษตรกร(ราย)	พื้นที่ (ไร่)
หนองบัวลำภู	14,468	22,458	677	6,981	4,161	2,482
หนองคาย	1,247	11,461	207	30,641	489	764

ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจุดแข็งที่สำคัญ คือ

1. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่กลางกลุ่มประเทศอนุภาคลุ่มน้ำโขงที่เอื้อต่อการการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงแผนการก่อสร้างโครงการรถไฟรางคู่ และโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมโยงต่อกัน จึงเหมาะที่จะพัฒนาเมืองชายแดนที่มีมูลค่าการค้าสูงให้เป็นประตูการค้า โดยสนับสนุนการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้พร้อมกับการเป็นประตูการค้า
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเอกลักษณ์ต่างจากภูมิภาคอื่น ทั้งแหล่งท่องเที่ยว อารยธรรมโบราณบ้านเชียงในจังหวัดอุดรธานี ทำให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโอกาสพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านโบราณคดี กลุ่มจังหวัดอุดรธานีเป็นศูนย์ท่องเที่ยวก่อนประวัติศาสตร์ ในการฟื้นฟูสภาพแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกได้มาตรฐาน

สรุป ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (อุดรธานี เลย หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (อุดรธานี เลย หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ) มูลค่าการค้าผ่านแดนของกลุ่มจังหวัดสูงที่สุดในภาค เฉลี่ยร้อยละ 53.7 ของภาค ศักยภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มในด้านเกษตรกรรมอยู่ในระดับสูงนำไปสู่การแปรรูปสินค้าเกษตร ซึ่งมีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร อาทิ โรงสีข้าว โรงงานน้ำตาล และเป็นกลุ่มจังหวัดที่ปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งยางพารามากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 49.4 ของภาค รายได้จากการท่องเที่ยวอยู่อันดับที่ 2 ของภาค

ทิศทางการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ลักษณะพื้นที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ สปป.ลาว และมีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว เป็นประตูการค้า การลงทุน ทำให้มีศักยภาพทางด้านการค้า โดยมีมูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดสูงที่สุดในภาค ด้านการเกษตร มีสภาพพื้นที่เอื้ออำนวยในการปลูกพืชไร่และไม้ผล ตลอดจนเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีการปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งยางพารามากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เนื่องจากมีภูมิประเทศสวยงาม สภาพอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว มีอุทยานแห่งชาติหลายแห่งและมีแหล่งอารยธรรมเป็นที่ยอมรับว่าเป็นมรดกโลก ตลอดจนมีการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และเชื่อมโยงกับจีนตอนใต้ จึงมีประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ทิศทางการพัฒนาภาค สศช.	ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด หรือการค้า	ยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	
		ทิศทางการพัฒนา 2556	ทิศทางการพัฒนา 2557
1. การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยกระดับมาตรฐานการผลิตสู่ GAP และการปรับโครงสร้างการผลิตสู่สินค้าที่ให้ผลตอบแทนสูง อาทิ ไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว ฯลฯ และการขยายการปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ให้มากขึ้น รวมทั้งพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าสินค้าในห่วงโซ่การผลิต	3.2 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานและส่งเสริมการเพาะปลูกพืชพลังงานทดแทน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและช่วยขยายช่องทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น โดยมีกลยุทธ์ดังนี้ 3.2.1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและพลังงานทดแทน 3.2.2 สร้างมูลค่าเพิ่มและการแปรรูปสินค้าเกษตร 3.2.3 พัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรและพลังงานทดแทน	(กลุ่ม) ยกระดับการค้า การผลิตสินค้าทางการเกษตร (อุดรธานี) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรให้ได้มาตรฐาน (เลย) การพัฒนาคุณภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (หนองคาย) การสร้างมูลค่าและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (หนองบัวลำภู) ด้านการเสริมสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (บึงกาฬ) ยกระดับการผลิตการเกษตรและคุณภาพสินค้าเกษตร	(กลุ่ม) ยกระดับการค้า การผลิตสินค้าทางการเกษตร (อุดรธานี) การพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานในรูปแบบเกษตรอินทรีย์เพื่อเป็นศูนย์กลางอาหารของภูมิภาค (เลย) พัฒนาคุณภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (หนองบัวลำภู) ด้านการเสริมสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (บึงกาฬ) ยกระดับการผลิตการเกษตรและคุณภาพสินค้าเกษตร
2. เร่งพัฒนา ยกระดับสิ่งอำนวยความสะดวกของเมืองและด่านชายแดนให้ได้มาตรฐานสากลและเป็นศูนย์กลางขนส่งทางบกและทางอากาศสู่อินโดจีน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการค้า การลงทุนในประเด็นต่าง ๆ	3.1 พัฒนาเมืองศูนย์กลางการค้าการลงทุน และเปิดประตูเศรษฐกิจสู่ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อทำให้เกิดการจ้างงานและกระจายรายได้โดยมีกลยุทธ์ ดังนี้ 3.1.1 ขยายโอกาสทางด้านการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน 3.1.2 เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าและยกระดับการค้าสู่สากล 3.4 พัฒนาและปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยมีกลยุทธ์ ดังนี้ 3.4.1 พัฒนาการคมนาคมขนส่งเพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการค้าท่องเที่ยว 3.4.2 พัฒนาระบบโลจิสติกส์	(กลุ่ม) การเพิ่มศักยภาพการค้าชายแดน (อุดรธานี) การพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุน (เลย) การเสริมสร้างการค้าชายแดนและการลงทุน (บึงกาฬ) การพัฒนาการค้าชายแดน	(กลุ่ม) การเพิ่มศักยภาพการค้าชายแดน (อุดรธานี) การส่งเสริมการค้าการลงทุน การพัฒนาเครือข่ายระบบคมนาคมเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางพัฒนาอุตสาหกรรม การเกษตร และการท่องเที่ยว (เลย) เสริมสร้างการค้าชายแดนและการลงทุน (บึงกาฬ) การพัฒนาการค้าชายแดน

ทิศทางการพัฒนาภาค สศช.	ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด หอการค้า	ยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	
		ทิศทางการพัฒนา 2556	ทิศทางการพัฒนา 2557
3. พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน	3.3 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจท่องเที่ยว และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มจังหวัดฯ โดยมีกลยุทธ์ ดังนี้ 3.3.1 พัฒนาและพัฒนาศักยภาพของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ 3.3.2 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ	(กลุ่ม) การเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (อุดรธานี) การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว (เลย) การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน (หนองคาย) การส่งเสริมอุตสาหกรรมการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว (หนองบัวลำภู) การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ (บึงกาฬ) การพัฒนาการท่องเที่ยว	(กลุ่ม) การเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (อุดรธานี) การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (เลย) พัฒนาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน (หนองบัวลำภู) การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ (บึงกาฬ) การพัฒนาการท่องเที่ยว
4. การฟื้นฟูระบบนิเวศน์เพื่อรักษาความสมดุลธรรมชาติควบคู่กับการใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวด้วยการปรับปรุงให้มีมาตรฐาน สะดวก และความปลอดภัย และเร่งรัดการบริหารจัดการลุ่มน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและการขาดแคลนน้ำ		(อุดรธานี) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (เลย) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (หนองคาย) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (บึงกาฬ) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	(อุดรธานี) จัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (เลย) จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (บึงกาฬ) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและพลังงาน
5. พัฒนาบุคลากรและหน่วยงานวิเทศสัมพันธ์รองรับการขยายตัวทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านภาษา การสื่อสาร และการบริหารจัดการธุรกิจเชื่อมโยงสู่อนุภูมิภาค			(อุดรธานี) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการจังหวัด
		(อุดรธานี) การพัฒนาคน ชุมชน สังคม ความมั่นคงปลอดภัย และคุณภาพชีวิต (เลย) 1)การพัฒนาคน สังคม คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจพอเพียง 2) การพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนให้ได้มาตรฐาน (หนองบัวลำภู) การพัฒนาคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างสังคมสันติสุข (หนองคาย) 1) การสร้างความเข้มแข็งของประชาชน ชนชมและสังคม 2) การพัฒนาคุณภาพระบบการให้บริการ (บึงกาฬ) การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	(อุดรธานี) สร้างความเข้มแข็งในสังคมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและเทคโนโลยี (เลย) 1)การพัฒนาคน สังคม คุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจพอเพียง 2) การพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนให้ได้มาตรฐาน (หนองบัวลำภู) การพัฒนาคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างสังคมสันติสุข (บึงกาฬ) การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต
		(เลย) การเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน (หนองคาย) ความมั่นคงชายแดน (บึงกาฬ) การรักษาความสงบและความมั่นคง	(เลย) การเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน (บึงกาฬ) การรักษาความสงบและความมั่นคง

(ตัวเดิม)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีสภาพพื้นที่อันกว้างใหญ่ อุดมสมบูรณ์สภาพอากาศแบบร้อนชื้น และหนาวในฤดูหนาว นับว่าเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรมทุกสาขา มีศักยภาพเพียงพอต่อการผลิตพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา ให้มีปริมาณเพียงพอเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงสีข้าว โรงงานน้ำตาล โรงงานทำแป้งจากมันสำปะหลัง และโรงงานผลิตยางแผ่นรมควัน ตลอดทั้งอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากยางพารา ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรและผู้ประกอบการได้มากพอสมควร การพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ดังกล่าวจะต้องดำเนินการให้เกิดความยั่งยืนและรองรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในอนาคตเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมไว้ให้มีความเหมาะสมกับการดำรงชีพออย่างยั่งยืนและการเอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการค้าและการลงทุนในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคายและบึงกาฬ มีเขตแดนติดกับสปป.ลาว ซึ่งมีมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นทุกปีและมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาหรือยกระดับเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีช่องทางขยายการลงทุนสู่ประเทศเพื่อนบ้านคือ สปป.ลาว เวียดนาม ประเทศในกลุ่มอาเซียน จีนตอนใต้ หรือภูมิภาคอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวาง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม นอกจากนี้แล้วยังเป็น ประตูการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศในกลุ่มอินโดจีน มีธรรมชาติที่สวยงาม สภาพอากาศดี มีแหล่งอารยธรรมแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี ทรัพยากรเหล่านี้ทำให้เพิ่มศักยภาพด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ดี จากข้อมูลสภาพทั่วไปดังกล่าวข้างต้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 จึงให้ความสำคัญกับ การพัฒนาดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานอย่างครบวงจร เพิ่มผลผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อสนองตอบความต้องการของตลาด ซึ่งต้องมีการยกระดับคุณภาพบุคลากรและเครือข่ายภาคการเกษตรให้มีความสามารถในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายให้เกิดผลสำเร็จ
2. เตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุนอุตสาหกรรมและการค้าระหว่างประเทศโดยเฉพาะกับกลุ่มประเทศอาเซียน การพัฒนาด้านชายแดนให้สามารถบริการและอำนวยความสะดวกในการนำสินค้าเข้าและส่งออกได้สะดวกรวดเร็ว ตลอดทั้งสนับสนุนให้จังหวัดที่มีมูลค่าการค้าชายแดนมากพัฒนาและยกระดับเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ตลอดทั้งการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ความสามารถด้านภาษา วัฒนธรรมและภูมิหลังของแหล่งท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ส่วนที่ 3

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

SWOT ภาพรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

จุดแข็ง (Strengths)

1. มีสภาพภูมิศาสตร์การขนส่งที่เหมาะสมสามารถเชื่อมโยงกับประเทศในกลุ่มลุ่มน้ำโขงได้สะดวก จนเป็นศูนย์กลางคมนาคมทั้งทางบก และทางอากาศ
2. มีทรัพยากรที่เอื้อต่อการผลิตที่หลากหลาย เอื้อต่อการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และบริการ
3. มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่เก่าแก่และยาวนาน
4. องค์กรเอกชน ผู้ประกอบการ ส่วนราชการ มีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งที่ผ่านมามีการประชุมร่วมระหว่างหอการค้า สมาอุตสาหกรรม และส่วนราชการของจังหวัด กับสปป.ลาว อย่างต่อเนื่อง
5. มีช่องทางการค้าทั้งจุดผ่านแดนถาวร 3 แห่ง ได้แก่ ด่านหนองคาย ด่านท่าลี่ ด่านเชียงคาน มีมูลค่าการค้ามากที่สุดเมื่อเทียบกับทุกกลุ่มจังหวัด
6. มีพื้นที่ติดกับนครหลวงเวียงจันทน์เมืองหลวงของสปป.ลาว ซึ่งประชาชนมีอำนาจซื้อสูงสุดของประเทศ

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. แหล่งน้ำไม่ครอบคลุมพื้นที่การเพาะปลูกมีพื้นที่ชลประทานเพียง ร้อยละ 12 ของพื้นที่การเพาะปลูก
2. หน่วยงานมีระบบการจัดเก็บข้อมูล แต่ยังไม่เชื่อมโยงข้อมูลภายในกลุ่ม และยังไม่มีการนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนเพื่อการตัดสินใจได้อย่างดี
3. การรวมกลุ่มของกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง ขาดการรวมกลุ่มเพื่อเชื่อมโยงในด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด
4. ประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรลดลงยังโดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัด ได้แก่ มันสำปะหลังผลผลิตลดลงคิดเป็นร้อยละ 5.4 และข้าวผลผลิตลดลงร้อยละ 1.9
5. โครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิตและการตลาด เช่นจุดรับซื้อและตลาดกลางของผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอ ยังไม่เอื้อต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัด

โอกาส (Opportunities)

1. การรวมกลุ่ม AEC เอื้อต่อการค้าการลงทุนร่วมกันระหว่างกลุ่มจังหวัดกับประเทศในกลุ่มลุ่มน้ำโขง
2. มีพื้นที่ชายฝั่งติดกับลำน้ำโขงยาว 391 กิโลเมตร โดยจังหวัดหนองคายมีพื้นที่ติดแม่น้ำโขงมากที่สุดเป็นระยะทาง 320 กิโลเมตร และ จังหวัดเลย เป็นระยะทาง 71 กิโลเมตรสามารถใช้ประโยชน์จากลำน้ำโขงได้หลากหลาย
3. จากกรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้ กลุ่มจังหวัดสามารถใช้ทรัพยากรการผลิตอันอุดมสมบูรณ์ของสปป.ลาว มาเป็นวัตถุดิบในการผลิต และเพิ่มมูลค่าการผลิตในกลุ่มจังหวัดได้
4. เศรษฐกิจของสปป.ลาวมีอัตราความเจริญเติบโต ในปี 2554 สูงถึงร้อยละ 8.3 และเวียดนามร้อยละ 5.9 และมีแนวโน้มอัตราการเจริญเติบโตในอัตราที่สูง ทำให้ประชาชนมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
5. ประเทศเพื่อนบ้าน สปป. ลาว และเวียดนาม มีความนิยมและคุ้นเคยในการใช้สินค้าอุปโภคและบริโภคที่ผลิตจากประเทศไทย นอกจากนี้ คนชั้นกลางและ ผู้มีรายได้สูงของ สปป.ลาว นิยมมาซื้อสินค้าและบริการจากจังหวัดต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัด

อุปสรรค (Threats)

1. ภาวะเศรษฐกิจของประเทศจีนที่เป็นตลาดเป้าหมายมีแนวโน้มถดถอย มีเป้าหมายมุ่งเน้นสร้างรายได้และเจริญเติบโตภายในประเทศมากกว่าการพึ่งพาการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ
2. ความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลต่อภาพรวมบรรยากาศการลงทุนและการท่องเที่ยวของประเทศไทย และส่งผลต่อภาพรวมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด
3. จากการสัมภาษณ์นักลงทุนชาวไทยที่ไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน พบว่า ประเทศเพื่อนบ้านมีกฎระเบียบทางการค้าการลงทุน การขนส่ง ที่เปลี่ยนแปลงบ่อย
4. มีการลักลอบเคลื่อนย้ายแรงงานไร้ฝีมือผิดกฎหมายเข้ามาทำงานในกลุ่มจังหวัด
5. นักลงทุนของกลุ่มจังหวัดเผชิญกับการแข่งขันของนักลงทุนต่างชาติที่มีขีดความสามารถสูงทั้งในด้านความรู้ความสามารถ และมีเงินทุนมาก ซึ่งเข้ามาลงทุนทั้งในกลุ่มจังหวัดและในประเทศเพื่อนบ้าน
6. เกิดช่องว่างและความแตกต่างในการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างผู้สูงอายุและคนรุ่นใหม่ ทำให้เกิดความแตกต่างกันทั้งในด้านของการผลิต และการบริโภค ของกลุ่มผู้มีอายุต่าง ๆ

นอกจากนี้เพื่อความชัดเจน ของสาขาเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัดจึงแยก SWOT ตามสาขาเศรษฐกิจ ทั้งการเกษตร การท่องเที่ยว การค้าและการลงทุน ดังนี้ต่อไป

1. SWOT กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ในด้านการเกษตร

จุดแข็ง (Strengths)

1. มีพื้นที่ปลูกยางพารามาก ประมาณร้อยละ 53 ของพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. มีโรงงานอุตสาหกรรมรองรับผลผลิตทางการเกษตร เช่น โรงงานยางพารา 32 แห่ง โรงงานมะเขือเทศ 3 แห่ง โรงงานน้ำตาล 4 แห่ง และโรงสีข้าวขนาดใหญ่และขนาดเล็กอีกจำนวนมาก เป็นต้น
3. มีศักยภาพในการทำประมงตามลำน้ำโขง เช่น การเลี้ยงปลากะชั่งตามลำน้ำโขง เนื่องจากมีพื้นที่ติดลำน้ำโขง เท่ากับ 391 กิโลเมตร
4. มีเขตแดนของกลุ่มจังหวัดติดต่อกับ สปป.ลาว และสามารถเชื่อมโยงไป เวียดนาม โดยมีสะพานมิตรภาพ ไทย - สปป.ลาว ซึ่งเป็นช่องทางการขนส่งสินค้าออกและนำเข้าการเกษตรสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการต่าง ๆ ได้มาก

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. การพัฒนาแหล่งน้ำไม่ครอบคลุมพื้นที่เพาะปลูก เช่น พื้นที่ชลประทานมีน้อย ทั้ง 5 จังหวัดมีเพียง ร้อยละ 12 ของพื้นที่เพาะปลูก
2. ยังไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราขึ้นปลาย
3. การยกระดับมาตรฐานการผลิตยางพาราของเกษตรกรยังไม่เป็นระบบและยังไม่ครบวงจร
4. ไม่มีการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมลภาวะที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น โรงงาน แป้งมัน โรงงานแปรรูปยางพารา
5. การถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะด้านการเกษตรระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสู่เกษตรกร และระหว่างเกษตรกรกับเกษตรกรยังไม่มีดีพอ
6. ขาดฐานข้อมูลและระบบการจัดเก็บข้อมูล รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบด้านการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบัน

โอกาส (Opportunities)

1. กรอบความร่วมมือ AEC ทำให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีโอกาสเข้าไปลงทุนกับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนโดยเฉพาะกับสปป.ลาวและเวียดนามและประเทศคู่เจรจาโดยเฉพาะกับจีนมากขึ้น
2. รัฐบาลมีนโยบายการพัฒนาด้านการขนส่งที่ชัดเจน โดยเฉพาะ จังหวัดอุดรธานีและหนองคาย เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์สู่กำแพงนครเวียงจันทน์ เมืองหลวงของประเทศลาว
3. มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต มีการวิจัยเพื่อพัฒนาและส่งเสริมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง
4. สภาพดินและสภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสมในการเพาะปลูก พืชที่หลากหลาย เช่น ยางพารา ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มะเขือเทศ และพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการสนับสนุนและส่งเสริมภาคการเกษตรจากรัฐบาล
5. มีปริมาณน้ำฝนมาก เฉลี่ย 1,510 มิลลิเมตรต่อปี ของกลุ่มจังหวัดค่อนข้างมากทำให้พัฒนาภาคการเกษตรออกไปได้มากขึ้น
8. กระแสรักสุขภาพ ผู้บริโภคหันมานิยมบริโภคอาหารปลอดภัยมากขึ้น

อุปสรรค(Threats)

1. โรคระบาดสายพันธุ์ใหม่ ในคน พืช และสัตว์มีผลกระทบต่อการผลิตและการตลาด
2. ปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วม ภายในกลุ่มจังหวัดส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร
3. การเพิ่มและลดระดับของแม่น้ำโขงตามฤดูกาลเป็นไปอย่างรวดเร็วรวมทั้งให้กลุ่มจังหวัดใช้ประโยชน์จากแม่น้ำโขงลดลง ไม่เป็นไปตามความต้องการ ทั้งนี้เกิดจากปรากฏการณ์ความผันผวนทางธรรมชาติและการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง และสร้างเงื่อนไขเพื่อการใช้ประโยชน์จากน้ำโขงในประเทศจีนและสปป.ลาว นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ

2. SWOT กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ด้านการท่องเที่ยว

จุดแข็ง (Strengths)

1. มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายและเป็นที่รู้จักทั้งในและต่างประเทศด้านธรรมชาติ ศาสนา อารยธรรม และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ได้แก่ ภูกระดึง ภูเรือ ภูทอก ภูพระบาท ภูวัว บ้านเชียง เชียงคาน บั้งไฟพญานาค
2. จังหวัดเลยได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จังหวัดหนองคายได้รับการประกาศเป็นจังหวัดเมืองน้ำอยู่ จังหวัดบึงกาฬเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ชุ่มน้ำมาก จังหวัดหนองบัว ลำภูกำหนดตัวเองเป็นเมืองน้ำอยู่และมีแหล่งท่องเที่ยวด้านบรพชีวิน และเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีพระอริยเจ้าที่สำคัญเป็นที่รู้จักในระดับประเทศ และต่างประเทศ
3. มีแหล่งท่องเที่ยวตามแนวชายแดน ซึ่งเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยวโดยทั่วไป ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ
4. สภาพภูมิศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดเหมาะสม เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงไปยังกลุ่มจังหวัดอื่นและภาคเหนือตอนล่าง และสปป. ลาว รวมถึงประเทศเวียดนามตอนกลางและตอนบน
5. มีสนามบินนานาชาติ เอื้ออำนวยต่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทั้งทางบกและทางอากาศ ทั้งภายในกลุ่มจังหวัดและประเทศในลุ่มน้ำโขง

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. บุคลากรด้านการท่องเที่ยวขาดทักษะด้านภาษา และการบริการที่เป็นมาตรฐานสากล
2. ยังไม่มีการวิเคราะห์ตลาดการท่องเที่ยวใหม่ เช่น การท่องเที่ยวเชิงกีฬา ศูนย์ประชุมกลุ่ม (Meeting Incentive Travel Convention Exhibition) รวมถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวใหม่จากต่างประเทศ
3. ขาดการบูรณาการของหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว ภาครัฐและเอกชนภายในกลุ่มจังหวัดขาดการจัดการอย่างเป็นระบบ
4. การประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยวมีน้อยและไม่ต่อเนื่อง การบริหารจัดการที่ดีด้านการท่องเที่ยวยังไม่ดีเท่าที่ควร
5. แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกยังไม่ได้รับการพัฒนา เส้นทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว ยังไม่ได้รับการพัฒนาที่ดีพอ และยังไม่ได้เชื่อมโยงเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยว
6. ระบบฐานข้อมูลกลุ่มจังหวัดยังไม่ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และยังไม่บูรณาการเป็นฐานข้อมูลระบบเดียวกัน และการประชาสัมพันธ์มีน้อยมากและการนำไปใช้ทั้งภาครัฐและเอกชนมีน้อย
7. การบูรณาการและการจัดการเรื่องการประชาสัมพันธ์ การตลาดเพื่อการท่องเที่ยวมีน้อยมาก เช่น โปรแกรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงทั้งภายในและภายนอกประเทศ
8. ยังไม่ได้เชื่อมโยงการท่องเที่ยวหลักของกลุ่มจังหวัดที่มีอยู่กับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

โอกาส (Opportunities)

1. นโยบายของรัฐบาลส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรายได้หลักของประเทศมาตลอด ทำให้กลุ่มจังหวัดได้รับโอกาสการสนับสนุนการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด
2. มีเขตแดนของกลุ่มจังหวัดติดต่อกับ สปป.ลาว และแม่น้ำโขง ความยาวประมาณ 408 กม.และมีสะพานมิตรภาพ ไทย-สปป.ลาว ซึ่งเป็นช่องทางการค้าและการท่องเที่ยว
3. ค่านิยมนักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น นักท่องเที่ยวชาวยุโรป และฝรั่งเศส เอเชีย เช่น ญี่ปุ่น สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มจังหวัดที่เป็นเมืองที่เน้นในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งยังคงความอุดมสมบูรณ์
4. ส่วนราชการและภาคเอกชนมีความสามารถในการสร้างและพัฒนาการบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
5. ผู้บริโภคเน้น ให้ความสำคัญและใส่ใจกับสุขภาพมากขึ้น อันเกิดจากปัญหาด้านอาหารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ จึงต้องการอาหารและสถานที่ที่มีสิ่งแวดล้อมดี
6. การพัฒนาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทย ทำให้กลุ่มจังหวัดมีคู่แข่งและโอกาสสร้างกิจกรรมร่วมระหว่างการท่องเที่ยวภายในและระหว่างกลุ่มจังหวัดกับประเทศลุ่มน้ำโขงได้มากขึ้น
7. สปป.ลาว มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มสร้างรายได้ภาคการท่องเที่ยวมากขึ้นในอนาคต สามารถสร้างโอกาสการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับ สปป.ลาว

อุปสรรค(Threats)

1. ความไม่สงบภายในประเทศใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ทำให้ทำลายภาพรวมบรรยากาศการท่องเที่ยวของประเทศไทย
2. การบริหารจัดการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและที่เกี่ยวข้องยังไม่เป็นระบบ
3. รัฐบาลของประเทศเพื่อนบ้านมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อหารายได้เข้าประเทศ เช่นเดียวกับประเทศไทยทำให้เกิดการแข่งขันสูง และแย่งส่วนแบ่งการตลาด ต่างประเทศจากประเทศไทย ประกอบกับประเทศเพื่อนบ้านมีแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุใหม่ๆ มีแหล่งธรรมชาติบางด้านที่ดีมาก จึงเป็นแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศนิยมเที่ยวประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น

3. SWOT กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ด้านการค้าการลงทุน

จุดแข็ง (Strengths)

1. มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น
2. จังหวัดอุดรธานีมีท่าอากาศยานนานาชาติเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางอากาศ และเชื่อมโยงไปยัง สปป.ลาว อีกทั้งมีท่าอากาศยานที่จังหวัดเลย ซึ่งสนับสนุนธุรกรรมด้านการลงทุนและการค้าได้ดี
3. จังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งทางบกที่สำคัญที่สุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่สามารถเชื่อมโยงได้ทั้งภายในและต่างประเทศ
4. มีโรงงานอุตสาหกรรมรองรับปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดมีโรงงานผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญเช่น โรงงานยางพารา โรงงานมะเขือเทศ โรงงานน้ำตาลโตนด
5. สภาพทางภูมิศาสตร์อยู่ติดกับเมืองหลวง สปป.ลาว และมีจังหวัด 3 จังหวัดคือ เลย หนองคาย และบึงกาฬ เป็นจังหวัดชายแดนที่สามารถทำการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านได้ มีความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน การค้าการลงทุนและบริการ สู่กลุ่มอนุภาคน้ำโขง และจีนตอนใต้
6. องค์กรเอกชน ผู้ประกอบการ และหน่วยงานราชการ มีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน
7. มีจุดผ่านแดนถาวร 4 แห่ง ได้แก่ บึงกาฬ เชียงคาน ท่าลี่ หนองคาย ที่สำคัญสะดวกต่อการส่งสินค้าออกและนำเข้า
8. กลุ่มจังหวัดอยู่ติดประเทศเพื่อนบ้านมีทรัพยากรธรรมชาติที่กลุ่มจังหวัดสามารถใช้ประโยชน์และเพิ่มมูลค่าได้
9. มีคนไทยเชื้อสายเวียดนามที่อาศัยอยู่ในกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวนมาก ทำให้มีความรู้ความเข้าใจภาษา และวัฒนธรรมของชาวเวียดนาม สามารถสร้างโอกาสและความเชื่อมโยงทางด้านการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวกับประเทศเวียดนามได้มาก

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. ภาครัฐและภาคเอกชนโดยเฉพาะประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(AEC) น้อย
2. ผลผลิตภาพแรงงานยังต่ำ
3. อุตสาหกรรมต่อเนื่องมีน้อย
4. โครงสร้างพื้นฐานในการขนส่งสินค้าทางถนน รถไฟ ขาดการพัฒนาและปรับปรุงให้ทันสมัย

โอกาส (Opportunities)

1. กลุ่มจังหวัดมีทิศทางที่ชัดเจนที่จะเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้นทั้งในรูปของห่วงโซ่อุปทานและแนวคิดของการสร้างสรรค์
2. ประเทศเพื่อนบ้านมีทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น แร่ธาตุก๊าซธรรมชาติ ป่าไม้ ไฟฟ้าที่จะทำการค้าและการลงทุนร่วมกัน
3. ค่านิยมของผู้บริโภคนิยมสินค้าจากประเทศไทย
4. จังหวัดส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดมุ่งเน้นความน่าอยู่ของจังหวัด เช่น หนองบัวลำภู จังหวัดเลย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเครื่องมือของการท่องเที่ยวที่ดี
5. จังหวัดตามแนวชายแดนบางจังหวัด เช่น หนองคาย เหมาะสมที่จะเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
6. แต่ละจังหวัดมีทิศทางการพัฒนาจังหวัดที่ชัดเจน เช่น บึงกาฬ กำหนดตัวเองเป็นเมืองหลวงยางพาราของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดหนองบัวลำภูกำหนดตัวเองเป็นเมืองน่าอยู่

7. กลุ่มจังหวัดสามารถขยายตลาดต่างประเทศได้เพิ่มมากขึ้นเพราะประเทศพัฒนาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
8. มีแรงงานต่างถิ่นและแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ทำให้มีจำนวนแรงงานมากในการรองรับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ
9. มีชาวต่างชาติแต่งงานกับผู้หญิงในกลุ่มจังหวัดมาก ซึ่งชาวต่างชาติเหล่านี้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสามารถช่วยพัฒนากลุ่มจังหวัดได้
10. สามารถเชื่อมโยงเส้นทางไปสู่ประเทศจีนตอนใต้ สปป.ลาว และเวียดนาม ออกทะเลจีนใต้ได้
11. การลงทุนทางด้านสู่สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ของสปป.ลาว ทำให้มีความต้องการ อุปกรณ์วัสดุก่อสร้างจากกลุ่มจังหวัดและประเทศไทยเป็นจำนวนมาก
12. ผู้ประกอบการมีศักยภาพสูงพร้อมรองรับกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านธุรกิจ

อุปสรรค (Threats)

1. การบังคับใช้กฎหมายเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในบางด้านมีน้อย
2. มีปัญหาเสพติด การค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย
3. นโยบายการค้าการลงทุนของประเทศเพื่อนบ้านไม่แน่นอนและไม่ชัดเจน กฎระเบียบ/กฎหมายเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้นักลงทุนปรับตัวไม่ได้
4. กฎระเบียบ กฎหมาย ไม่เอื้ออำนวยต่อการค้าการลงทุน พ.ร.บ.ผังเมือง พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม ฯลฯ
5. เมื่อเข้าสู่ AEC ทำให้การเคลื่อนย้ายทุนและแรงงานไปประเทศเพื่อนบ้านที่แรงงานถูกและต้นทุนการผลิตต่ำกว่าไทย
6. ความเสี่ยงต่อการติดต่อโรคระบาดใหม่มีสูงขึ้นเนื่องจากการเคลื่อนย้ายคน / แรงงานสะดวก

ส่วนที่ 4

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. วิสัยทัศน์

“ เป็นศูนย์กลางการลงทุน
ด้านการค้า เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การบริการ การท่องเที่ยว
ของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและประชาคมอาเซียน ”

2. พันธกิจ

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการลงทุนด้านการค้า เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเกษตร และการท่องเที่ยว เพื่อกระจายประโยชน์สู่ประชาชนทุกอาชีพของกลุ่มจังหวัดอย่างทั่วถึง
2. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของระบบการผลิต และระบบการตลาดในด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรมการผลิต การบริการ และแรงงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน
3. ส่งเสริมความร่วมมือทางการค้าการเกษตร การบริการและการการท่องเที่ยวกับประชาคมอาเซียน
4. พัฒนาศักยภาพมนุษย์ทุกภาคส่วนให้สามารถรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน
5. รักษาสมดุลของการพัฒนาเศรษฐกิจกับคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีธรรมาภิบาล

3. เป้าประสงค์ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมรองรับการเป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านต่างๆ ในลุ่มน้ำโขง
2. เพื่อผลิตสินค้าทางการเกษตรให้ได้มาตรฐาน และแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า
3. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
4. เพื่อให้เกิดความร่วมมือในด้านต่างๆ ของทุกภาคส่วนสู่ประชาคมอาเซียน
5. เพื่อเพิ่มศักยภาพการตลาด และการค้า
6. เพื่อให้มีบุคลากรที่มีศักยภาพรองรับการเปลี่ยนแปลง

4. ประเด็นยุทธศาสตร์

จากวิสัยทัศน์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ข้างต้น เพื่อให้การพัฒนากลุ่มจังหวัดเป็นไปตามกรอบวิสัยทัศน์ กลุ่มจังหวัดจึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนากลุ่มจังหวัด ดังนี้
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานอย่างครบวงจร
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน อุตสาหกรรม และการค้า
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

5. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมรองรับการเป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านต่างๆ ในลุ่มน้ำโขง
ตัวชี้วัด : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการลงทุนในกลุ่มจังหวัด ร้อยละ 3 ต่อปี
2. เพื่อผลิตสินค้าทางการเกษตรให้ได้มาตรฐาน และแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า
ตัวชี้วัด : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) กลุ่มจังหวัดด้านการเกษตร ร้อยละ 3 ต่อปี
3. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
ตัวชี้วัด : ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 ต่อปี
4. เพื่อให้เกิดความร่วมมือในด้านต่างๆ ของทุกภาคส่วนสู่ประชาคมอาเซียน
ตัวชี้วัด : บันทึกข้อตกลงร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อการดำเนินการสู่ประชาคมอาเซียน 5 ฉบับต่อปี
5. เพื่อเพิ่มศักยภาพการตลาด และการค้า
ตัวชี้วัด : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการตลาด และการค้าของกลุ่มจังหวัด ร้อยละ 3 ต่อปี
6. เพื่อให้มีบุคลากรที่มีศักยภาพรองรับการเปลี่ยนแปลง
ตัวชี้วัด : จำนวนบุคลากรมีศักยภาพเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 ต่อปี

6. ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานอย่างครบวงจร

กลยุทธ์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพบุคลากรและเครือข่ายภาคเกษตร

1) โครงการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและเครือข่ายภาคการเกษตร

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละของผู้ที่ผ่านการอบรม/ศึกษาดูงานด้านการเกษตร แล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนการจัดเวทีเครือข่ายภาคการเกษตร (ครั้ง)

ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร (ระบบ)

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตร

1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตพืชเศรษฐกิจ (ข้าว ยางพารา อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด) จากปีที่ผ่านมา

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

1) โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ผ่านการรับรอง

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละของผู้ที่ผ่านการอบรม แล้วสามารถผลิตการเกษตรอินทรีย์ได้

ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนศูนย์ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนการจัดงานมหกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

ตัวชี้วัดที่ 5 ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรม แล้วสามารถลดต้นทุนการผลิตได้

ตัวชี้วัดที่ 6 ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรม แล้วสามารถผลิตการเกษตรแบบชีววิถี

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรเพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาด

1) โครงการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการตลาด

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละของผู้ที่ผ่านการอบรมการแปรรูปสินค้าเกษตรสามารถแปรรูปสินค้าเกษตรได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรได้

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาโครงสร้างด้านการเกษตร

1) โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาและฟื้นฟู (แห่ง)

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมแล้วสามารถปรับปรุงดินให้ดีขึ้นได้

ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงดินและไถกลบตอซัง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน อุตสาหกรรม และการค้า

กลยุทธ์ที่ 1 การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

1) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนผู้ประกอบการที่ผ่านการเตรียมความพร้อม (ราย)

2) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา

ตัวชี้วัดที่ 2 เอกสารผลการศึกษาเขตเศรษฐกิจยางพารา

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน

อุตสาหกรรม การค้า

1) โครงการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการค้าชายแดนสู่อาเซียน

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในกลุ่มจังหวัดที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนช่องทางการตลาดที่เกิดขึ้นใหม่น้อยกว่า 1 ช่องทาง

2) โครงการพัฒนาด่านชายแดนเพื่อรองรับ AC และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัดที่ 1 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรเพิ่มขึ้น

3) โครงการพัฒนาศักยภาพและยกระดับมาตรฐานแรงงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนแรงงานที่ผ่านการพัฒนาฝีมือแรงงานมีงานทำ/มีรายได้ (500 ราย)

4) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy)

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนผลิตภัณฑ์ต้นแบบ 5 ต้นแบบ

กลยุทธ์ที่ 3 การเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจ

1) โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจแปรรูปข้าวตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนเครือข่ายเพิ่มขึ้น

2) โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจสิ่งทอพื้นเมือง ตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนเครือข่ายเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาความร่วมมือด้านการลงทุนและการค้าระหว่างประเทศ

1) โครงการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นใหม่น้อยกว่า 1 เครือข่าย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน / สิ่งอำนวยความสะดวก / แหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับ

นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

1) โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนระบบโลจิสติกส์ที่ได้รับการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ภายในกลุ่มจังหวัด

- 2) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
- ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับมาตรฐาน
- 3) โครงการส่งเสริมและพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน
(ถนนท่าลี่ เมืองแก่นท้าวและสะพานข้ามแม่น้ำโขงบึงกาฬ-บลิคำไชย)
- ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านที่ได้รับการพัฒนา
- กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาบุคลากรและเครือข่ายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ**
- 1) โครงการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว
- ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ประโยชน์ได้ (ผู้เข้าร่วม 500 คน)
- 2) โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
- ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ประโยชน์ได้ (ผู้เข้าร่วม 500 คน)
- 3) โครงการพัฒนาเครือข่ายสุขภาพเพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด
- ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนเครือข่ายด้านสุขภาพที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานเข้าร่วมโครงการเพื่อการท่องเที่ยว
- กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมกิจกรรมด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ทั้งในและต่างประเทศ**
- 1) โครงการพัฒนาประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดทั้งในและต่างประเทศ
- ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ เพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 5

แนวคิดแผนงาน /

โครงการที่มีลำดับความสำคัญ (Flagship Project)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

ส่วนที่ 5

แนวคิดแผนงาน

โครงการที่มีลำดับความสำคัญ (Flagship Project)

แนวคิดแผนงาน / โครงการที่มีความสำคัญ (FLAGSHIP PROJECT)

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลา			
		2557	2558	2559	2560
1. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานอย่างครบวงจร	1. โครงการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและเครือข่ายภาคการเกษตร	←→			→
	2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร	←→			→
	3. โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย	←→			→
	4. โครงการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการตลาด	←→			→
	5. โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	←→			→
2. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุนอุตสาหกรรมและการค้า	1. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	←→			
	2. โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา	←→			
	3. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการค้าชายแดนสู่อาเซียน	←→			→
	4. โครงการพัฒนาด่านชายแดนเพื่อรองรับ AC และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	←→			
	5. โครงการพัฒนาศักยภาพและยกระดับมาตรฐานแรงงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	←→			→
	6. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy)	←→			→
	7. โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจแปรรูปข้าวตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์	←→			→
	8. โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจสิ่งทอพื้นเมือง ตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์	←→			→
	9. โครงการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดระหว่างประเทศ	←→			→

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ	ระยะเวลา			
		2557	2558	2559	2560
3. พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	1. โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด	←			→
	2. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน	←			→
	3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (ถนนท่าลี่ เมืองแก่นท้าวและสะพานข้ามแม่น้ำโขงบึงกาฬ-บอลิคำไซ)	←			→
	4. โครงการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว	←			→
	5. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	←			→
	6. โครงการพัฒนาเครือข่ายสุขภาพเพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด	←			→
	7. โครงการพัฒนาประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดทั้งในและต่างประเทศ	←			→

<p>แบบฟอร์มการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 พ.ศ. 2557 – 2560</p> <p>วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านการค้า เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของอนุภูมิภาคผู้นำโขงและประชาคมอาเซียน</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานอย่างจริงจัง</p> <p>ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ 5 กลยุทธ์ 2 ตัวชี้วัด 5 โครงการ</p>						
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		2557	2558	2559	2560	2557-60
1. เพื่อผลิตสินค้าทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานและแปรรูปสินค้าเพิ่มมูลค่า	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) กลุ่มจังหวัดด้านการเกษตร	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3
2. เพื่อให้มีบุคลากรที่มีศักยภาพรองรับการเปลี่ยนแปลง	จำนวนบุคลากรมีศักยภาพเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3
		<p>กลยุทธ์</p> <p>1. ยกระดับคุณภาพบุคลากรและเครือข่ายภาคเกษตร</p> <p>2. เพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>3. สร้างคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน</p> <p>4. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร</p> <p>5. เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาด พัฒนาโครงสร้างด้านการเกษตร</p>				

แบบ ก.จ. 1							
บัญชีโครงการ			งบประมาณดำเนินงาน				หน่วยดำเนินงาน
โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ผลผลิต	2557	2558	2559	2560	
1. โครงการพัฒนาคุณภาพบุคลากรและเครือข่ายภาคการเกษตร	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	44,300,000	14,300,000	14,300,000	14,300,000	
2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	180,000,000	180,000,000	180,000,000	180,000,000	
3. โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัย	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	236,200,000	236,200,000	236,200,000	236,200,000	
4. โครงการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการตลาด	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	
5. โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	400,000,000	410,000,000	420,000,000	430,000,000	

<p>แบบฟอร์มการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 พ.ศ. 2557 – 2560</p> <p>วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านการค้า เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การบริการ การท่องเที่ยวของอนุภูมิภาคผู้นำใจและประชาคมอาเซียน</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน อุตสาหกรรม และการค้า</p> <p>ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ 4 กลยุทธ์ 2 ตัวชี้วัด 9 โครงการ</p>						
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		2558	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3
1. เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมรองรับการเป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านต่างๆ ในลุ่มน้ำโขง	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการลงทุนในกลุ่มจังหวัดฯ	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3
2. เพื่อเพิ่มศักยภาพการตลาดและการค้า	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการตลาดและการค้าของกลุ่มจังหวัดฯ	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3
		กลยุทธ์				
		1. การเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการอาเซียน 2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน อุตสาหกรรม และการค้า 3. การเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจ 4. พัฒนาความร่วมมือด้านการลงทุน และการค้าระหว่างประเทศ				

แบบ ก.จ. 1

บัญชีโครงการ		งบประมาณดำเนินงาน				หน่วยดำเนินงาน
		2557	2558	2559	2560	
โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ผลิต				
1. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	10,000,000			สำนักงานอุตสาหกรรม จ.อุดรธานี
2. โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	7,000,000			สำนักงานอุตสาหกรรม จ.อุดรธานี
3. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการค้าชายแดนสู่อาเซียน	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	200200,000	200200,000	200200,000	สนง.พาณิชย์ จ.หนองบัวลำภู (เจ้าภาพ) / สนง.พาณิชย์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด
4. โครงการพัฒนาด่านชายแดนเพื่อรองรับ AEC และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	28,000,000			ด่านศุลกากรหนองคาย ด่านศุลกากรบึงกาฬ
5. โครงการพัฒนาศักยภาพและยกระดับมาตรฐานแรงงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	5,000,000	5,000,000	5,000,000	สำนักงานแรงงาน จ.อุดรธานี
6. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ (Creative Economy)	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	5,000,000	5,000,000	5,000,000	สำนักงานอุตสาหกรรม จ.อุดรธานี
7. โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจแปรรูปข้าวตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	5,000,000	5,000,000	5,000,000	สำนักงานอุตสาหกรรม จ.อุดรธานี
8. โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจสิ่งทอพื้นเมืองตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	5,000,000	5,000,000	5,000,000	สำนักงานอุตสาหกรรม จ.อุดรธานี
9. โครงการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดระหว่างประเทศ	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	15,000,000	15,000,000	15,000,000	สนง.พาณิชย์ จ.บึงกาฬ (เจ้าภาพ) / สนง.พาณิชย์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด

<p>แบบฟอร์มการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 พ.ศ. 2557 – 2560</p> <p>วิสัยทัศน์ : เป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านการค้า เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การบริการ การท่องเที่ยวของอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงและประชาคมอาเซียน</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว</p> <p>ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ 3 กลยุทธ์ 2 ตัวชี้วัด 7 โครงการ</p>						
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				กลยุทธ์
		2558	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	
1. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว	ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน / สิ่งอำนวยความสะดวก / แหล่งท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ 2. พัฒนาบุคลากรและเครือข่ายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ 3. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ทั้งในและต่างประเทศ
2. เพื่อให้เกิดความร่วมมือในด้านต่างๆ ของทุกภาคส่วนสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	บันทึกข้อตกลงร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อการดำเนินการสู่ประชาคมอาเซียน	5 ฉบับ	5 ฉบับ	5 ฉบับ	5 ฉบับ	

แบบ ก.จ. 1

บัญชีชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินงาน				หน่วยดำเนินงาน
โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ผลผลิต	2557	2558	2559	2560	
1. โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	700,000,000	600,000,000	500,000,000	200,000,000	กรมทางหลวง/ทางหลวงชนบท/สนง.ขนส่ง/ท่าอากาศยาน/การรถไฟในกลุ่มจังหวัดฯ
2. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	140,000,000	120,000,000	100,000,000	40,000,000	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด / ท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัด / สนง.ป่าไม้ที่ 6 / สนง.อนุรักษ์ 10
3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (ถนนทาลี เมืองมั่งคั่งและสะพานข้ามแม่น้ำโขงบึงกาฬค้ำไชย)	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	700,000,000	600,000,000	500,000,000	200,000,000	กรมทางหลวง/ทางหลวงชนบท/สนง.ขนส่ง/ท่าอากาศยาน/การรถไฟในกลุ่มจังหวัดฯ
4. โครงการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	18,000,000	15,000,000	12,000,000	5,000,000	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด/สถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง/ชมรมสมาคมกลุ่มผู้ให้บริการและผู้ประกอบการ / อบท.หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	15,000,000	15,000,000	10,000,000	10,000,000	สนง.แรงงาน จ.หนองบัวลำภู (เจ้าภาพ) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานในกลุ่มจังหวัด / อบท.หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. โครงการพัฒนาเครือข่ายสุขภาพเพื่อการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	18,000,000	15,000,000	12,000,000	5,000,000	สนง.ในกลุ่มจังหวัด / รพ.รัฐและเอกชนทุกแห่ง / เครือข่ายสมาคมผู้ประกอบการสุขภาพหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
7. โครงการพัฒนาประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดทั้งในและต่างประเทศ	กลุ่มจังหวัด	ด้านเศรษฐกิจ	35,000,000	30,000,000	25,000,000	10,000,000	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด/ททท. /สนง.ประชาสัมพันธ์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด/สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

ร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. 2557 – 2560)
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1(อุดรธานี เลย หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ)

